

ภาคผนวก

เอกสารแนบท้าย ๑

วาระแห่งชาติ
ด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

วาระแห่งชาติ ด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๙

คำประกาศวาระแห่งชาติ
ด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล
และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

ข้าพเจ้า พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี
ขอประกาศเจตนารมณ์ในอันที่จะมุ่งมั่นสร้างระบบการบริหารราชการแผ่นดิน
ที่สุจริต เป็นธรรม และเป็นที่เชื่อมั่นศรัทธาของประชาชน
รวมทั้งขจัดปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบ
โดยมุ่งพัฒนาการบริหารราชการแผ่นดินและกฎระเบียบให้เหมาะสม
สร้างระบบราชการให้มีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาการทุจริตทั้งปวง
จะมุ่งมั่นฟูระบบคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล
ในการบริหารราชการแผ่นดินอย่างเร่งด่วน
โดยจะใช้กลไกของรัฐผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนไปพร้อมกันทั้งระบบ
เพื่อก่อให้เกิดผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

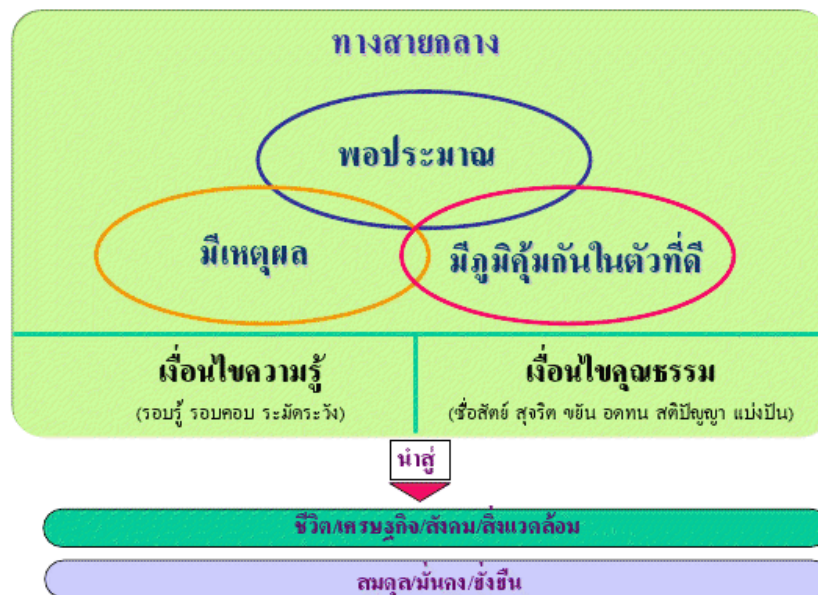
ประกาศ ณ วันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์
นายกรัฐมนตรี

สารบัญ

	หน้า
• คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๔
• วาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ	๖
• ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างกลุ่มผู้นำและผลักดัน ให้เกิดองค์การแห่งสุจริตธรรม	๑๒
• ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม และการพัฒนาข้าราชการ	๑๔
• ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การให้คำปรึกษา แนะนำ และการ จัดการความรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล	๑๖
• ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลให้ เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม	๑๗
• ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบบริหารจัดการ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล	๒๐
• ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การวัดผลและตรวจสอบด้านจริยธรรม	๒๒
• ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การวางระบบสนับสนุนและ ปัจจัยพื้นฐานด้านจริยธรรมและธรรมาภิบาล	๒๔
• ขั้นตอนการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติฯ	๒๘
• แผนงานโครงการตามวาระแห่งชาติฯ	๓๑

มีจิตสำนึกในการทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยในระยะเริ่มต้นจะสร้างและใช้ กลไกของรัฐผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนไปพร้อมกันทั้งระบบ เพื่อก่อให้เกิดผลกระทบต่อการ เปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา : “เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร”

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
พฤษภาคม ๒๕๔๙, หน้า ๑๕.

วาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาลและ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

รัฐบาลได้ประกาศเจตนารมณ์ในคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ในการแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง รวมถึงปัญหาความเสื่อมศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน ทำให้มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะฟื้นฟูระบบคุณธรรม จริยธรรม และธรรมภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน ตลอดจนเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และการขับเคลื่อนการบริหารราชการแผ่นดินตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐเป็นไปเพื่อทำให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ ศรัทธา และไว้วางใจในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งตัวข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในทุกระดับ โดยเฉพาะการใช้อำนาจรัฐและการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ การบริหารราชการแผ่นดินจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประเทศไทยและประชาชนเป็นสำคัญ

สำหรับวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐนี้ มีสาระครอบคลุมยุทธศาสตร์และมาตรการต่าง ๆ อย่างสมดุล ทั้งในส่วนของรูปแบบการผลักดันให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและประมวลจริยธรรม/จรรยาบรรณอย่างจริงจัง (Compliance-based approach) และรูปแบบการเสริมสร้าง กระตุ้น ชะตัก ให้หน่วยงานภาครัฐและตัวข้าราชการเกิด “ความเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” โดยเฉพาะการเตรียมตัวและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถไตร่ตรองใช้เหตุผลอย่างรอบคอบ มีการปฏิบัติราชการได้อย่างเหมาะสม กล้าเผชิญกับสิ่งที่ได้ตัดสินใจและกระทำไป ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ดูแลป้องกันรักษาปกป้องไม่ให้เกิดการปฏิบัติราชการ หรือการปฏิบัติตนเกิดความเสียหายหรือเกิดความเสี่ยงต่อความไม่พึงพอใจ ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น (Integrity-based approach) โดยมีเป้าหมายสำคัญ ๆ รวม ๒ ประการ ได้แก่

๑. ลดและปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการเพื่อสร้างโปร่งใส
ซื่อสัตย์สุจริตลดความสูญเสียและขจัดรวัวโหล ในการปฏิบัติราชการ

ตัวชี้วัด

- ระดับความสำเร็จของกำหนดกฎหมายเพื่อพัฒนาระบบและมีการดำเนินการตามมาตรการการป้องกันปราบปรามทุจริต และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และธรรมภิบาล
- ระดับคะแนนความโปร่งใสของภาครัฐเมื่อเปรียบเทียบกับนานาชาติดีขึ้น
- ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้
- ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการของส่วนราชการภาครัฐ
- ระดับความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการทำงานของภาคราชการสูงขึ้น
- สัดส่วนข้าราชการ/ลูกจ้างที่ถูกลงโทษทางวินัยลดลง
- จำนวนกรณีการกระทำผิดวินัยที่ตรวจพบได้อย่างรวดเร็ว
- ร้อยละของจำนวนเรื่องกระทำความผิดมาตรฐานวิชาชีพ/จรรยาบรรณวิชาชีพที่พบและได้รับการแก้ไขภายในเวลาที่กำหนด

๒. สร้างจิตสำนึกในการประพฤติชอบ ให้ยึดมั่นในหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ความสุจริต ซื่อตรง เทียงธรรม เป็นกลาง ไม่เลือกปฏิบัติรวมถึงการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด เกิดความคุ้มค่า มีคุณภาพมาตรฐาน ถูกต้อง ตอบสนองความต้องการของประชาชน และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ตัวชี้วัด

- ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมภิบาลในระบบราชการ
- ร้อยละของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าใจและประยุกต์หลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติราชการและการดำเนินชีวิตเพิ่มสูงขึ้น
- ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการที่โปร่งใสเป็นธรรมของภาคราชการเพิ่มสูงขึ้น

๑. ลดและปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการเพื่อสร้างโปร่งใส
ซื่อสัตย์สุจริตลดความสูญเสียและขจัดรวัวไหล ในการปฏิบัติราชการ

ตัวชี้วัด

- ระดับความสำเร็จของกำหนดกฎหมายเพื่อพัฒนาระบบและมีการดำเนินการตามมาตรการการป้องกันปราบปรามทุจริต และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และธรรมภิบาล
- ระดับคะแนนความโปร่งใสของภาครัฐเมื่อเปรียบเทียบกับนานาชาติดีขึ้น
- ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้
- ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการของส่วนราชการภาครัฐ
- ระดับความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการทำงานของภาคราชการสูงขึ้น
- สัดส่วนข้าราชการ/ลูกจ้างที่ถูกลงโทษทางวินัยลดลง
- จำนวนกรณีการกระทำผิดวินัยที่ตรวจพบได้อย่างรวดเร็ว
- ร้อยละของจำนวนเรื่องกระทำความผิดมาตรฐานวิชาชีพ/จรรยาบรรณวิชาชีพที่พบและได้รับการแก้ไขภายในเวลาที่กำหนด

๒. สร้างจิตสำนึกในการประพฤติชอบ ให้ยึดมั่นในหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ความสุจริต ซื่อตรง เทียงธรรม เป็นกลาง ไม่เลือกปฏิบัติรวมถึงการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด เกิดความคุ้มค่า มีคุณภาพมาตรฐาน ถูกต้อง ตอบสนองความต้องการของประชาชน และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ตัวชี้วัด

- ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมภิบาลในระบบราชการ
- ร้อยละของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าใจและประพฤติหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติราชการและการดำเนินชีวิตเพิ่มสูงขึ้น
- ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการที่โปร่งใสเป็นธรรมของภาคราชการเพิ่มสูงขึ้น

- ระดับความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อความเป็นธรรมในการบริหารงานเพิ่มสูงขึ้น
- ระดับผลคะแนนความสำเร็จตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของหน่วยงานต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ดังกล่าว จำเป็นที่จะต้องอาศัยปัจจัยองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งจะต้องมีมาตรการผลักดันให้เกิดขึ้นพร้อมกันไปอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่ในระดับตัวบุคคลขึ้นไปจนถึงระดับองค์การ

การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาลและการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐดังกล่าวนี้ จำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญในปัจจัยองค์ประกอบแห่งความสำเร็จ ๓ ด้าน (ดังภาพตัวแบบการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติฯ) คือ

๑. การสร้างกลุ่มผู้นำและผลักดันให้เกิดองค์การแห่งสุจริตธรรม มีประสิทธิภาพ และมีศักดิ์ศรี (Organizational Integrity) ในทุกระดับ เพื่อเป็นแบบอย่างของการเรียนรู้และขยายผล

๒. การพัฒนาระบบคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลซึ่งเป็นระบบย่อยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงสอดคล้องกัน ได้แก่ การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรมและค่านิยม การฝึกอบรม สร้างทักษะ และพัฒนาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในรูปแบบต่างๆ การจัดให้มีการให้คำปรึกษาแนะนำและการจัดการความรู้ที่เกี่ยวข้อง การปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลโดยเฉพาะการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ และการผลักดันให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม/จรรยาบรรณ ตลอดจนการวางระบบการบริหารจริยธรรมการวัดผล และการตรวจสอบ

๓. การวางระบบสนับสนุนและโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ได้แก่ การออกกฎหมาย การพัฒนาระบบ และจัดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง การสื่อสารทำความเข้าใจเพื่อผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และการติดตามสถานการณ์ของบรรดาองค์กร/กลุ่มพลังต่าง ๆ ในสังคมรวมถึงการศึกษา วิจัยเชิงลึก เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการพัฒนาต่อไป

ตัวแบบการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
ด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในภาครัฐ

การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐ สามารถแยกออกมาได้เป็น ๓ ระดับ คือ **ระดับรัฐบาล**ที่ขับเคลื่อนในภาพรวมทั้งระบบในภาครัฐ **ระดับหน่วยงาน**ที่มุ่งให้ในแต่ละส่วนราชการกำหนดกลยุทธ์/โครงการ/นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเสริมสร้างระบบคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล และ**ระดับบุคคล**คือข้าราชการแต่ละคนจะต้องมุ่งเน้นการปลูกฝังอุดมการณ์ คุณธรรม และจริยธรรมให้ซึ่กลงไปในจิตใจจนเป็นพฤติกรรม เพื่อเสริมสร้างศักดิ์ศรีและคุณค่าแห่งชีวิตของตน

สำหรับยุทธศาสตร์สำคัญในการดำเนินการนั้น ได้แก่

- **การยกวาระราชบัญญัติส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครัฐ**

โดยมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่

๑. การจัดตั้ง “สภาธรรมาภิบาลแห่งชาติ” ประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนจำนวนประมาณ ๒๐ คน เพื่อเป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนกระแสคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลของสังคม

๒. การจัดตั้งองค์กรสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาครัฐ ได้แก่ “สำนักงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลภาครัฐ” เพื่อรับผิดชอบในการพัฒนา ส่งเสริม ป้องกัน และปราบปราม ตลอดจนจัดทำมาตรฐานจรรยาบรรณสำหรับ

- ข้าราชการการเมือง
- ข้าราชการประจำและเจ้าหน้าที่ภาครัฐในทุกระดับ

- การสร้างกระบวนการเรียนรู้ในระดับองค์กรและระดับบุคคลด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในภาคราชการ เพื่อผลักดันให้เกิดองค์การสุจริตธรรมที่มีศักดิ์ศรี (Organizational Integrity) ในภาคราชการทุกระดับในวงกว้าง

สำหรับกระบวนการทำงานในกระทรวง กรม ต่างๆ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ รวมทั้งสิ้น ๗ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑	การสร้างกลุ่มผู้นำและผลักดันให้เกิดองค์การแห่งสุจริตธรรม
ยุทธศาสตร์ที่ ๒	การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม และการพัฒนาข้าราชการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๓	การให้คำปรึกษา แนะนำ และการจัดการความรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และธรรมาภิบาล
ยุทธศาสตร์ที่ ๔	การปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

ซึ่งในแต่ละยุทธศาสตร์จะมีกลยุทธ์หลักต่างๆ เพื่อใช้ในการถ่ายทอดเป็นแผนงาน/
โครงการ สำหรับนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่

การสร้างกลุ่มผู้นำและผลักดันให้เกิดองค์การแห่งสุจริตธรรม

องค์การที่มีศักดิ์ศรีและสุจริตธรรม หมายถึง สถานที่ที่มีบุคคลมาอยู่ร่วมกันมีปฏิสัมพันธ์กันด้วยความเอื้ออาทร มีความเคารพในความเป็นปัจเจกชนของสมาชิกทุกคนเข้าใจใส่ดูแลซึ่งกันและกันใช้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้วยความภาคภูมิใจ รับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน และการตัดสินใจของตนเอง รวมทั้งให้ความสำคัญต่อสิ่งที่ประชาชนให้ความสนใจ สนใจ ต้องการ และคาดหวังจากองค์การและบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน

ภาวะผู้นำนับเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างสูงต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในองค์การ เพราะผู้นำมีอิทธิพลอย่างสูงต่อองค์การ การที่ผู้นำปฏิบัติตนอย่างมีศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม จะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

ผู้นำในที่นี้หมายถึงผู้บริหารในทุกระดับขององค์การ เมื่อผู้นำมีค่านิยม ความเชื่อที่ตนเองยึดมั่นอย่างไร ก็มักแสดงพฤติกรรมที่ตรงกับสิ่งที่ตนเชื่อถือออกมา ไม่ว่าพฤติกรรมนั้นจะดีหรือไม่ย่อมมีอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมาก และส่งผลต่อการที่พวกเขาจะยึดถือปฏิบัติตาม ฉะนั้นเมื่อผู้นำในองค์การได้แนะนำผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติตนอย่างไร จำเป็นอย่างยิ่งที่ตนเองจะต้องทำในสิ่งที่ตนได้พูดอย่างเคร่งครัด

ดังนั้น ภาคราชการจำเป็นต้องสร้างผู้นำเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรมฯ ในทุกองค์การทุกระดับ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี ให้ข้าราชการได้เรียนรู้และปฏิบัติตาม

กลยุทธ์หลัก

๑. การสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงในทุกองค์การและทุกระดับเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับการเรียนรู้และขยายผล

เพื่อเป็นการสร้างแบบอย่างที่ดีของผู้นำและข้าราชการที่มีคุณลักษณะตรงตามเงื่อนไขคุณธรรมแห่งปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งหมายถึงปฏิบัติราชการ โดยตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อการทำงานที่มุ่งให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน

๒. การพัฒนาองค์การแห่งศักดิ์ศรีและสุจริตธรรม

การจะพัฒนาไปสู่องค์การแห่งศักดิ์ศรีและสุจริตธรรม ภาคราชการจำเป็นต้องสร้างระบบการบริหาร การกำหนดกติกา และวิธีการดำเนินการ หรือเครื่องมือในการทำงาน ที่เน้นการสร้างองค์การที่สมาชิกเปี่ยมด้วยมโนสุจริต เป็นองค์การที่สมาชิกยอมรับในหลักการที่เกิดขึ้นโดยวิธีการมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำและอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร และข้าราชการทุกระดับ เพื่อหล่อหลอมข้าราชการและองค์การให้มีศักดิ์ศรีและจริยธรรม อย่างเป็นรูปธรรม

ในการนี้ ทุกส่วนราชการต้องเร่งดำเนินการไปสู่การสร้างผู้นำเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรมฯ ในทุกองค์การทุกระดับ และวางรากฐานองค์การแห่งศักดิ์ศรีและสุจริตธรรมใน ๓ ลักษณะ คือ

- กำหนดมาตรการและมาตรฐานองค์การแห่งศักดิ์ศรีและสุจริตธรรมพร้อม สร้างผู้นำเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรม และองค์การแห่งศักดิ์ศรี
- ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการสร้างนวัตกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ของส่วนราชการต่าง ๆ
- ค้นหาตัวอย่างโครงการนวัตกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล จากส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อประมวลเป็นตัวอย่างและเผยแพร่ให้ส่วนราชการอื่น ๆ นำไปศึกษาและประยุกต์ใช้ต่อไป

๓. การพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูง

เป็นการพัฒนาองค์การให้มีรูปแบบของพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของข้าราชการที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ปรับปรุงการบริการประชาชนโดยเน้นรูปแบบการให้บริการด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-service) รวมทั้งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการให้บริการของส่วนราชการภาครัฐ และการเพิ่มน้ำหนักตัวชี้วัดด้านการบริการประชาชนในการประเมินผลตามคำรับรองการปฏิบัติราชการให้มากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม และการพัฒนาข้าราชการ

การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมของระบบราชการ นั้น มุ่งหมายให้ข้าราชการไทยมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เหมาะสมกับระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี โดยยึดหลัก ๔ พ เป็นแนวทางในการดำเนินการ อันประกอบด้วย

๑. **พึ่งตนเอง** เป็นข้าราชการที่สามารถพึ่งตนเองในการทำงานและการใช้ชีวิต เน้นให้การรับราชการมีความเป็นมืออาชีพ ทำงานอย่างมีศักดิ์ศรี (Integrity) ชยันตั้งใจทำงาน (Activeness)

๒. **พอดี** เป็นข้าราชการที่ต้องทำงาน ใช้ชีวิต และวางตัวอย่างพอดี พอดี โดยยึดหลักความเหมาะสม สามารถปรับตัวได้ทันโลก (Relevancy) มีจิตใจและการกระทำที่เป็นประชาธิปไตย ขอมรับหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้เกิดความโปร่งใส (Democracy)

๓. **พอเพียง** การทำงานของข้าราชการจะต้องครอบคลุมหลักความรอบคอบ มีเหตุผล และมีความเพียงพอทั้งในเรื่องของขอบเขตของงานและความครบถ้วน โดยรับผิดชอบผลงานต่อสังคม (Accountability) และมีศีลธรรม และคุณธรรม (Morality)

๔. **พอใจ** ข้าราชการต้องพอใจในสถานภาพของตน และเน้นความพึงพอใจของประชาชนจากผลงานของตน (Yield) ที่มีประสิทธิภาพ (Efficiency)

ดังนั้น หน่วยงานภาคราชการจึงต้องมุ่งมั่นพัฒนาข้าราชการในทุกระดับอย่างจริงจังและต่อเนื่องเพื่อให้ข้าราชการเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม

กลยุทธ์หลัก

๑. การน้อมนำแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนเป็นข้าราชการที่ดีตามรอยพระยุคลบาทสู่การปฏิบัติ

พัฒนาข้าราชการให้มีคุณธรรม จริยธรรม โดยการเรียนรู้จากพระราชกรณียกิจ พระราชจริยวัตร และพระบรมราโชวาทที่พระราชทานให้แก่ข้าราชการ โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของข้าราชการทุกคน ทั้งนี้ จะพัฒนาหลักสูตรเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท และหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นหลักสูตรสำหรับการอบรมข้าราชการทุกระดับ

๒. การพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ

มุ่งพัฒนาข้าราชการทุกระดับ โดยส่งเสริมการฝึกอบรมด้านจริยธรรมอย่างเข้มข้น ผลักดันให้ทุกส่วนราชการภาครัฐ เร่งส่งเสริมข้าราชการในสังกัดให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำบางสิ่งบางอย่างได้อย่างเหมาะสม กล่าวคือ

- ให้ทุกหน่วยงานต้องเร่งสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะ โดยวิธีการต่างๆ เช่น การผลิตสื่อ การฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม หรือการวางมาตรการที่กระตุ้นและเสริมสร้างการเรียนรู้และยอมรับ
- การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกไปรษณีย์ หรือดำเนินโครงการถิ่นไทยใสสะอาด รวมน้อมเกล้าฯ ถวายในหลวง ร่วมกับ มูลนิธิประเทศไทยใสสะอาด และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ หรือดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมกับสถาบันการศึกษา องค์การพัฒนภาคเอกชน ภาคเอกชน หรือ องค์กรต่างๆ

๓. การพัฒนาข้าราชการรุ่นใหม่ให้มีคุณธรรม จริยธรรมและขีดความสามารถสูงเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

เร่งสร้างบุคลากรที่มีศักยภาพสูงเข้าสู่ระบบราชการในตำแหน่งผู้บริหาร ทั้งนี้การพัฒนาข้าราชการรุ่นใหม่มุ่งสร้างคนเก่ง พัฒนาคนดีที่มีคุณธรรม และจริยธรรม ป้อนสู่ระบบราชการยุคใหม่

ยุทธศาสตร์ที่

๓

การให้คำปรึกษาแนะนำและการจัดการความรู้

การให้คำปรึกษาแนะนำ เป็นเครื่องมือสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะนำไปใช้ในการเสริมสร้างจริยธรรม เพื่อให้ข้าราชการได้ปรึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมบางอย่างที่ไม่แน่ใจว่าเป็นสิ่งที่ขัดแย้งต่อบรรทัดฐานทางจริยธรรมหรือไม่ ซึ่งการที่จะพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาแนะนำได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาระบบการจัดการความรู้ควบคู่ไปด้วย เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การให้คำปรึกษา จัดเก็บเป็นระบบฐานข้อมูลสำหรับการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาแนะนำต่อไป

กลยุทธ์หลัก

๑. การพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาแนะนำด้านจริยธรรม

พัฒนาระบบการให้คำปรึกษา แนะนำด้านคุณธรรม จริยธรรม แก่ข้าราชการ ทั้งระบบ ตั้งแต่ การพัฒนาที่ปรึกษาแนะนำด้านจริยธรรม (Ethics Counselor) รวมทั้งเปิดให้บริการสายด่วนจริยธรรม (Ethics Hotline) เพื่อให้คำปรึกษา รับความคิดเห็นและตอบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

๒. การวางระบบข้อมูลและการจัดการความรู้ด้านจริยธรรมและธรรมาภิบาล

เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการจัดการความรู้ และวิธีการปฏิบัติอันเป็นเลิศ (Best Practices) ในด้านจริยธรรมและธรรมาภิบาล ซึ่งจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ขึ้นในภาคราชการ

ยุทธศาสตร์ที่

๔

การปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคล ให้เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

การบริหารงานบุคคลเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการเสริมสร้างคุณธรรม และจริยธรรมในองค์กรโดยการเชื่อมโยงเรื่องคุณธรรม และจริยธรรมไว้ในกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลอันประกอบด้วยคัดเลือกบุคลากร การเลื่อนตำแหน่ง การพัฒนาบุคลากร และการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่การบริหารราชการแบบมืออาชีพ

กลยุทธ์หลัก

๑. การทดสอบข้าราชการเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม

เป็นการพัฒนาเครื่องมือเพื่อเป็นการทดสอบคุณธรรม จริยธรรม ของข้าราชการ ในทุกระดับ ซึ่งจะเป็ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวางแผนพัฒนาข้าราชการด้านจริยธรรม คุณธรรม อย่างเป็นระบบต่อไป

๒. การวางเงื่อนไขด้านคุณธรรมและจริยธรรมเป็นองค์ประกอบของการแต่งตั้งบุคคลเข้าสู่การดำรงตำแหน่งผู้บริหารของหน่วยงาน

เป็นการนำเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมมากำหนดไว้ในกระบวนการของการแต่งตั้ง หรือ เลื่อนเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารในทุกระดับของหน่วยงาน โดยให้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ

๓. การจัดทำสมุดพกข้าราชการเพื่อบันทึกผลงานและคุณงามความดี

เป็นการจัดทำแฟ้มผลงานข้าราชการเพื่อบันทึกผลงาน และพฤติกรรมที่ดีหรือที่มี ปัญหาของข้าราชการแต่ละคน ซึ่งแฟ้มผลงานดังกล่าวจะเป็นการประเมินพฤติกรรมใน ลักษณะการสะสมผลงานและคุณงามความดี ซึ่งจะมีส่วนต่อการสร้างกำลังใจสำหรับ ข้าราชการที่ประพฤติดีประพฤติชอบ รวมถึงเป็นการสร้างระบบถ่วงดุลอำนาจ และเกิด ความโปร่งใสในการประเมินผลบุคคล ทั้งนี้ จะมีการจัดทำแฟ้มประมวลผลงานเพื่อ เป็นส่วนประกอบในการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการ โดยจะบันทึกพฤติกรรม ความดีงามและข้อบกพร่องหรือปัญหา ซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของ การทำงาน เพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการมีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของตนเอง และผู้บังคับบัญชาในทุกระดับจะให้ความสำคัญอย่างจริงจังต่อพฤติกรรมการทำงาน ของข้าราชการ เพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการที่ดีและมีความสามารถสูงได้มีโอกาสก้าวหน้า ในทางราชการ และควบคุมหรือพัฒนาข้าราชการที่ไม่ดีให้ปรับเปลี่ยนมาเป็นข้าราชการที่ดีต่อไป

๔. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

เป็นการปรับปรุงระบบจรรยาบรรณ วินัย อุทธรณ์ ร้องทุกข์ ของข้าราชการ โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงวิธีการดำเนินการทางวินัยที่มีประสิทธิภาพ และเกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย โดยการแก้ไขกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือน ให้มีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) เพื่อดูแลและพิทักษ์ระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลให้ข้าราชการที่มีความรู้ความสามารถได้รับโอกาสอย่างเสมอภาคในการดำรงตำแหน่ง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้ข้าราชการสามารถกล้าขึ้นหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน โดยไม่เกรงกลัวต่ออำนาจอิทธิพลที่ไม่ถูกต้อง

๕. การจัดทำระบบเฝ้าระวังและรับข้อมูลเกี่ยวกับทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ
พัฒนากลไกการให้ข้อมูล หรือเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ โดยให้มีกฎหมายคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลที่เป็นจริงและมีประโยชน์ต่อทางราชการ (Whistleblower) จากการข่มขู่ หรือกลั่นแกล้งของผู้มีอำนาจ หรือผู้มีอิทธิพล**๖. การวางระบบป้องกันความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ส่วนรวม**

วางระเบียบและเงื่อนไขเพื่อป้องกันมิให้ข้าราชการในหน่วยงานใช้อำนาจของรัฐเอื้อประโยชน์แก่ส่วนตนและพวกพ้อง (Conflict of interests) โดยให้มีกฎหมายเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในวงราชการ ที่ครอบคลุมถึงการป้องกันความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ส่วนรวม เพื่อปิดโอกาสไม่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแสวงหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และในเชิงความสัมพันธ์ส่วนตน เช่น การถือหุ้นบริษัทที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ รับสัมปทานจากรัฐ มีส่วนได้เสียในการเป็นกรรมการ รวมถึงบังคับใช้กับคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย ซึ่งหมายถึงการเอื้อประโยชน์ในเชิงการให้ความดีความชอบแก่คู่สมรส ญาติมิตรในกรณีที่อยู่ภายในหน่วยงานเดียวกันด้วย

๗. การสร้างโอกาสและทางเลือกใหม่ในการปฏิบัติราชการให้กับข้าราชการ

ส่งเสริมการพัฒนาข้าราชการมืออาชีพ โดยกำหนดมาตรการหรือแนวทางเพื่อพัฒนาข้าราชการที่ได้ปฏิบัติงานมาแล้ว ได้มีโอกาสทบทวน ประสิทธิภาพ ความต้องการของตนเอง การปรับเปลี่ยนทัศนคติและการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ตามความเหมาะสม รวมทั้งการพัฒนาขีดสมรรถนะของตนเองให้ตรงกับงานอย่างแท้จริง โดยจัดให้มีศูนย์พัฒนา และเพิ่มพูนทักษะข้าราชการ

๘. การกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องกับเงินสินบนนำจับ

กำหนดมาตรการสร้างความโปร่งใสของข้าราชการและหน่วยงานที่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนเงินสินบนนำจับ โดยจัดทำบัญชีรายการ และประกาศ ชี้แจง พร้อมทั้งแสดงต่อคณะรัฐมนตรีและสาธารณชน นอกจากนี้ จะทำการศึกษาทบทวนมาตรการการกำหนดค่าตอบแทนของเงินสินบนนำจับในภาคราชการ

ยุทธศาสตร์ที่

**การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านคุณธรรม จริยธรรม
และธรรมาภิบาล**

การพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อให้ภาคราชการมีแนวปฏิบัติและวิธีการดำเนินงาน
ในด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลที่เทียบเท่าเกณฑ์สากล เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ของ
ประเทศและการยอมรับจากนานาชาติ

กลยุทธ์หลัก

๑. การสร้างเกณฑ์ตัวชี้วัดเพื่อวัดผลด้านจริยธรรมในส่วนราชการภาครัฐ

เป็นการนำหลักคุณธรรม จริยธรรมไปปรับใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติราชการ โดยให้
ความสำคัญกับตัวชี้วัดด้านจริยธรรมเป็นลำดับแรก ทั้งนี้ จะเริ่มนำตัวชี้วัดด้านคุณธรรม
จริยธรรม มาประเมินผลควบคู่กับการประเมินผลปฏิบัติราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐
หากส่วนราชการภาครัฐใดไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านจริยธรรมจะไม่ได้รับการจัดสรรเงิน
รางวัล นอกจากนี้ จะปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้เงินรางวัลใหม่เพื่อให้เกิดความ
เท่าเทียมระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน

**๒. การวางระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมความเสี่ยงด้านจริยธรรม
และธรรมาภิบาล**

สร้างกลไกการวิเคราะห์ความเสี่ยงของโครงการต่าง ๆ และวางมาตรการในการป้องกัน
ความเสียหาย ตลอดจนทำให้ระบบราชการเป็นระบบเปิด มีเครือข่ายประชาสังคมมา
เป็นส่วนร่วมในการตรวจราชการด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เพื่อสร้าง
ภูมิคุ้มกันที่ดีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ จะได้นำระบบจัดเก็บเอกสาร
อิเล็กทรอนิกส์มาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการตรวจสอบหลักฐาน

๓. การผลักดันให้ส่วนราชการภาครัฐดำเนินการตามมาตรการสร้างราชการใสสะอาด

กระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน ให้ส่วนราชการภาครัฐ ดำเนินการตามมาตรการสร้างราชการใสสะอาด ซึ่งประกอบด้วยมาตรการหลัก ๓ ประการ คือ การส่งเสริมจิตสำนึกราชการใสสะอาด การป้องกันเหตุการณ์และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่อาจเป็นภัยต่อการนำไปสู่ประเทศไทยใสสะอาด และการจัดการกรณีทุจริตและคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นแล้วหรือกำลังเกิดขึ้น โดยนำกรณีของส่วนราชการภาครัฐที่สามารถดำเนินการตามมาตรการสร้างราชการใสสะอาดได้ประสบความสำเร็จมาเป็นต้นแบบในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

๔. การพัฒนาผู้รับผิดชอบด้านจริยธรรม

ส่งเสริมให้แต่ละส่วนราชการภาครัฐมีผู้รับผิดชอบหลักด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล (โดยอาจเป็นกลุ่มพัฒนาระบบบริหารที่มีอยู่แล้วในทุกส่วนราชการภาครัฐ) เพื่อเป็นกลไกในการผลักดันองค์การให้เปลี่ยนแปลงไปสู่องค์การที่มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ทั้งนี้ ให้มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ๕ ประการ คือ

- ๑) สร้างการเปลี่ยนแปลงด้านคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้น โดยกำหนดนโยบาย เป้าประสงค์และกลยุทธ์ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการเป็นองค์การแห่งคุณธรรม จริยธรรม
- ๒) กำหนดแนวทางปฏิบัติในด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่ข้าราชการ
- ๓) สร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการมีคุณธรรม จริยธรรม โดยมีกระบวนการรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในส่วนราชการภาครัฐ
- ๔) ผลักดันให้มีการรณรงค์ในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในส่วนราชการภาครัฐ
- ๕) สอดส่อง ดูแล ด้านคุณธรรม จริยธรรม และการประพฤติมิชอบในการปฏิบัติหน้าที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การวัดผลและการตรวจสอบด้านจริยธรรม

การตรวจสอบจริยธรรม เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ทำให้องค์กรทราบสถานะ และสภาพจริยธรรม ภายในองค์การว่าอยู่ในระดับใด และควรกำหนดรูปแบบและองค์ประกอบของจริยธรรมที่องค์การ ต้องการอย่างไร รวมทั้งวางแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาจริยธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์หลัก**๑. การพัฒนาแบบประเมินผลจริยธรรมด้วยตนเองของข้าราชการ**

ส่งเสริมให้ข้าราชการสามารถสอบทานและตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม ที่ตนเองได้ ประพฤติปฏิบัติว่าเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายและจริยธรรมได้ด้วยตนเอง สามารถประเมินตนเอง(Ethics self-assessment) ทั้งในด้านที่เป็นพฤติกรรมเชิงบวก และเชิงลบ รวมทั้งแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดำรงตนอยู่ในความถูกต้องดีงาม ทั้งนี้ จะจัดทำแบบประเมินตนเองของข้าราชการผนวกอยู่ในสมุดพกข้าราชการ

๒. การตรวจสอบจริยธรรม

พัฒนาระบบการตรวจราชการด้านจริยธรรม (Ethics Audit) ในส่วนราชการภาครัฐ อย่างจริงจัง โดยกำหนดแนวทางการตรวจสอบ และการรายงานผลการตรวจให้แก่ คณะรัฐมนตรีทราบ

๓. การจัดทำและผลักดันให้มีการปฏิบัติตามประมวลจรรยาบรรณของข้าราชการ

ผลักดันให้ส่วนราชการภาครัฐจัดทำและหรือทบทวนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ โดยให้ทุกส่วนราชการภาครัฐศึกษา และจัดทำจรรยาบรรณกลุ่มข้าราชการในสายงาน เฉพาะ เพื่อกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ กำหนดเงื่อนไขและบทลงโทษเกี่ยวกับการ กระทำอันเป็นปฏิกิริยาต่อจริยธรรม ซึ่งจะต้อสื่อสารและจูงใจให้ข้าราชการทุกคน ประพฤติตนเอง ให้สอดคล้องกับจริยธรรมขององค์การ ทั้งนี้ ให้ครอบคลุมถึง ข้าราชการการเมืองด้วย

**๔. การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ภาคราชการประจำกระทรวง**

เสริมสร้างความเข้มแข็งของการกำกับดูแลและควบคุมตนเองที่ดีของส่วนราชการ
ภาครัฐ โดยเพิ่มบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำ
กระทรวง ในการตรวจสอบด้านจริยธรรม เพื่อให้เกิดความซื่อสัตย์ โปร่งใส คู่ค้า
มีประสิทธิภาพแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อประเทศชาติและประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่

การวางระบบสนับสนุนและปัจจัยพื้นฐานด้านจริยธรรม
และธรรมาภิบาล

การวางระบบสนับสนุนและโครงสร้างปัจจัยพื้นฐานทางด้านจริยธรรม เพื่อเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ทั้งในด้านการควบคุม การชี้แนะและการส่งเสริมให้เกิดขึ้นในภาคราชการอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์หลัก

๑. การสร้างเงื่อนไขเพื่อยกระดับประเทศสู่มาตรฐานสากลด้านจริยธรรม

กำหนดกฎหมายและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายกฎระเบียบเพื่อนำไปสู่การให้สัตยาบันอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ทั้งนี้ เพื่อสร้างกระแสความตื่นตัวของทุกภาคส่วนในสังคม

๒. การยกย่องกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี

ให้มีกรรมาธิการกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการและการตัดสินใจของคณะรัฐมนตรี (Committee Laws) เพื่อให้การตัดสินใจของคณะรัฐมนตรีเป็นไปอย่างถูกต้อง มีความรับผิดชอบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน และยึดประโยชน์ของชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

๓. จัดทำกฎหมายเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

ยกร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครัฐ เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการประพฤติปฏิบัติตน การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณ และการป้องกันการกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบของข้าราชการ ซึ่งรวมถึงการพิจารณาจัดตั้งกลไกเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ส่งเสริม ป้องกัน และปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในอนาคต

๔. การส่งเสริมและผลักดันให้ทุกส่วนราชการภาครัฐปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

ให้ทุกส่วนราชการภาครัฐดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ไปปฏิบัติให้เกิดผล โดยเฉพาะการให้ความสำคัญและมุ่งเน้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวก การตอบสนองความต้องการของประชาชนในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงแก้ไข ปรับปรุง เพิ่มเติมในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน

**๕. การจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เพื่อพัฒนา
ส่งเสริม ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในวงราชการ**

- เร่งรัดและผลักดันให้มีการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริม คุณธรรม และจริยธรรม เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมในภาคราชการ โดยศึกษาและฝึกอบรมด้านจริยธรรมข้าราชการ จัดทำคู่มือกำหนดแนวทางปฏิบัติ ด้านจริยธรรมให้กับข้าราชการ ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับข้อสงสัยด้านจริยธรรม
- ศึกษาและกำหนดแนวทางในการจัดตั้งกลไกเพื่อป้องกัน ปราบปรามและแก้ไข ปัญหาการทุจริตในวงราชการ โดยเฉพาะในกรณีกระทำความผิดประพฤติดังข้อบ ของข้าราชการรายย่อยๆ ทั้งในภาคราชการและท้องถิ่นตั้งแต่ระดับ ๔ ลงมา เพื่อ เสริมกำลังและเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการแก้ไขปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๖. การสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงด้านจริยธรรม

จัดการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโทรทัศน์และวิทยุภายใต้โครงการ “คุณธรรม จริยธรรม นำชาติ” พร้อมจัดกิจกรรมรณรงค์ เพื่อกระตุ้นให้ข้าราชการตระหนักและรับรู้ถึงการ ปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อนำไปสู่การเป็นข้าราชการที่มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

๗. การศึกษาวิจัยเชิงลึกเพื่อสร้างองค์ความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัย สร้างนวัตกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลบนฐานขององค์ความรู้ และนำข้อเสนอแนะจากการวิจัยมาเป็นแนวทางใน การพัฒนาและยกระดับสู่มาตรฐานสากล

**๘. การเสริมสร้างบทบาทและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในการพัฒนา
จริยธรรม ธรรมภิบาล และวัดผลด้านจริยธรรม**

- การเสริมสร้างบทบาทในการตรวจสอบของภาคประชาชน โดยศึกษาและวางมาตรการ เพื่อเปิดโอกาสในการสร้างกลไก และนำเครือข่ายภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วม เป็นภาคีกับภาคราชการในการพัฒนาระบบคุณธรรม จริยธรรม การวัดผล และการติดตาม ผลสำเร็จด้านคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของภาคราชการอย่างเป็นรูปธรรม
- เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายของรัฐ เสนอแนะ ระบบการบริหารงานและการให้บริการ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการประชาชนที่แท้จริง โดยจัดให้มีคณะกรรมการภาคประชาชน (LayBoard)

- การสนับสนุนองค์กรประชาสังคมในการติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ อันมี
ความล่อแหลมต่อการละเมิดคุณธรรม จริยธรรมและธรรมภิบาลในภาคราชการ

๙. การสร้างเยาวชนให้เป็นกลไกการส่งผ่านจริยธรรมไปสู่ครอบครัว

ส่งเสริมให้มีการปลูกฝังด้านจริยธรรมในเยาวชนอย่างจริงจัง เพื่อให้เยาวชนเป็นกลไก
การส่งผ่านจิตสำนึกด้านจริยธรรมไปสู่ข้าราชการในฐานะเป็นผู้ปกครองอันจะทำให้เกิด
กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อหล่อหลอม คุณธรรม จริยธรรมในสถาบันครอบครัว
โดยจัดทำโครงการ “เล่าเรื่องคนดีให้ลูกฟัง” รวมทั้งการสร้าง “วิทยากรอาสา” ขึ้น จาก
เยาวชนคนรุ่นใหม่เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ด้านคุณธรรม และ
จริยธรรม

๑๐. การจัดให้มีกลไกหรือช่องทางรับข้อร้องเรียน ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และคำชมเชย จากประชาชน

เป็นการนำข้อร้องเรียน ปัญหา ความต้องการของประชาชนไปพิจารณาเพื่อดำเนินการ
ปรับปรุงแก้ไขปัญหาการบริหารหรือปฏิบัติราชการให้สามารถตอบสนองความต้องการ
ของประชาชนได้ทันทั่วถึง และเพื่อการพัฒนาภาคราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิด
ความคุ้มค่าในการดำเนินงาน

นอกจากนี้ ยังควรสร้างช่องทางในการชมเชยข้าราชการที่ประพฤติดี หรือการแจ้งข้อมูล
ต่าง ๆ ที่ประสพเห็นข้าราชการแสดงความดีอันเป็นที่ประจักษ์ เพื่อส่งเสริมและกระตุ้น
ให้ข้าราชการต้องการทำความดีอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาจริยธรรมและ
การพัฒนาองค์กรต่อไป

อนึ่ง เพื่อให้การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติเกิดผลครอบคลุมทั้งระบบ จำเป็นต้อง ชะຍผลวาระ
แห่งชาติในรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และ
ผลักดัน ให้องค์การภาครัฐในทุกรูปแบบได้นำวาระแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ

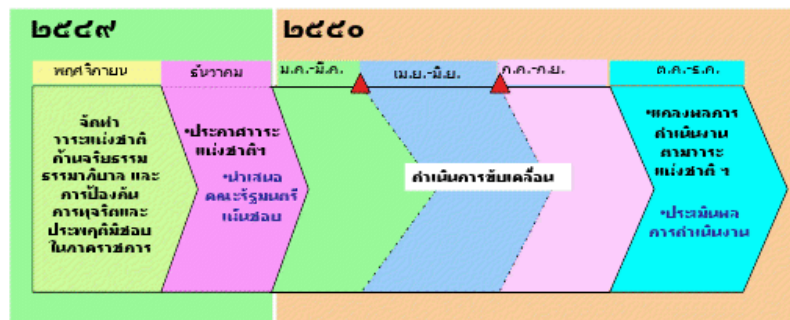
สำหรับรัฐวิสาหกิจและองค์กรมหาชนควรกำหนดให้มีการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
การปรับปรุงระบบการประเมินผลรัฐวิสาหกิจให้ครอบคลุมในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงการจัดตั้ง
คณะกรรมการธรรมภิบาลในทุกรัฐวิสาหกิจ และองค์กรมหาชน เพื่อยกระดับจริยธรรมและธรรมภิบาล
ในรัฐวิสาหกิจ โดยเฉพาะการปรับปรุงการบริหารงานขององค์กรเหล่านี้ในด้านความสุจริตโปร่งใส
ตรวจสอบได้ มีมาตรฐานในการกำกับดูแลตนเองที่ดี มีการเผยแพร่ข้อมูล ตอบสนองความต้องการ
ของประชาชน และเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรกระตุ้นให้มีการจัดทำแผนงาน/โครงการ เป็นการเฉพาะ เพื่อร่วมผนึกกำลังในการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ ด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการและประโยชน์ในการติดตามประเมินผล ควรมีการจัดตั้งสำนักงานบริหารโครงการ (Project Management Office) ตามวาระแห่งชาติด้าน จริยธรรม ธรรมาภิบาลและการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ขึ้นเป็นการเฉพาะ

และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงลงไปทุกส่วนราชการภาครัฐ ควรต้องมีการปรับโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของกลุ่มพัฒนาระบบบริหารของทุกหน่วยราชการให้เหมาะสม มีการสนับสนุนทรัพยากรที่เพียงพอ รวมทั้งการพัฒนาขีดสมรรถนะของข้าราชการ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มดังกล่าว ให้พร้อมรับต่อการเป็นกลไกการขับเคลื่อนให้วาระแห่งชาตินี้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างสมบูรณ์

ขั้นตอนการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ ด้านจริยธรรม ธรรมภิบาลและ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

วาระแห่งชาติ
ด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

ปฏิทินการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล
และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในภาครัฐ

ที่	กิจกรรม	2549		2550												หมายเหตุ
		พ.ร.	อ.ก.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
๑	การจัดทำวาระแห่งชาติด้าน จริยธรรม ธรรมภิบาล และ การป้องกันการทุจริตและประพฤติ มิชอบในภาครัฐ															
๒	ประกาศวาระแห่งชาติด้าน จริยธรรม ธรรมภิบาล และ การป้องกันการทุจริตและประพฤติ มิชอบในภาครัฐ		๘ △													

วาระแห่งชาติ
ด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

ที่	กิจกรรม	2549		2550												หมายเหตุ
		พ.ร.	อ.ก.	ม.ค.	ค.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
๓	นำเสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ วาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันล้า ทุจริตและประพฤติมิชอบ ในภาครัฐพร้อมเสนอแผน ปฏิบัติงาน และรายงาน ความก้าวหน้า	๓๗	△													
๔	ดำเนินการขับเคลื่อน															
๕	แสดงผลการดำเนินงานตามวาระ แห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันล้าทุจริตและ ประพฤติมิชอบในภาครัฐ												๓	△		ทุกหน่วยงานนำเสนอผล การดำเนินงาน
๖	ประเมินผลการดำเนินงานในรอบปี															

แผนงาน/โครงการ
ตามวาระแห่งชาติ
ด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล
และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

ลำดับที่	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบหลัก
๑. การสร้างผู้นำและองค์การต้นแบบ		
๑	โครงการพัฒนาผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ คุณธรรมและจริยธรรมในภาครัฐ	สำนักงาน ก.พ.
๒	โครงการสร้างองค์การที่มีศักดิ์ศรี จริยธรรมและขีดสมรรถนะสูง	
	- โครงการ "นวัตกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เพื่อทำความดีถวาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในปีแห่งมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา"	สำนักงาน ก.พ. / ทุกส่วนราชการ
๓	โครงการสร้างองค์การต้นแบบในการปรับเปลี่ยน กระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยม	สำนักงาน ก.พ.ร.
๒. การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม และการพัฒนาข้าราชการ		
๑	โครงการพัฒนาข้าราชการทุกระดับตามหลักสูตร เรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท และตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	สำนักงาน ก.พ. / สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒	โครงการพัฒนาข้าราชการทุกระดับและจัดกิจกรรม ด้านคุณธรรม และจริยธรรมของข้าราชการ	สำนักงาน ก.พ. / ทุกส่วนราชการ
๓	โครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่	สำนักงาน ก.พ.ร.
๔	การดำเนินการพัฒนาข้าราชการบรรจุใหม่ของ ระบบข้าราชการพลเรือนอย่างเป็นระบบ (Civil Service Academy)	สำนักงาน ก.พ.
๕	กำหนดเป็นนโยบายให้ข้าราชการปฏิบัติหลัก จริยธรรมตามหลักศาสนาอย่างน้อย ๑๐ วันต่อปี	สำนักงาน ก.พ. / กรมการศาสนา / สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ลำดับที่	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบหลัก
๓. การให้คำปรึกษา แนะนำและการจัดการความรู้		
๑	โครงการให้คำปรึกษาแนะนำด้านคุณธรรม จริยธรรม	
	- การพัฒนาที่ปรึกษาแนะนำด้านจริยธรรม (Ethics Counselor)	สำนักงาน ก.พ.
	- สายด่วนจริยธรรม	สำนักงาน ก.พ. / กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๒	โครงการส่งเสริมให้มีการจัดการความรู้และการปฏิบัติอันเป็นเลิศ (Best Practices) ด้านจริยธรรม และธรรมาภิบาล	สำนักงาน ก.พ.ร.
๓	การวางระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจริยธรรม	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร / สำนักงาน ก.พ.ร.
๔. การปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรม		
๑	การทดสอบข้าราชการทางด้านคุณธรรม และ จริยธรรม	สำนักงาน ก.พ.
๒	การวางเงื่อนไขด้านคุณธรรมและจริยธรรมเป็น องค์ประกอบแต่งตั้งบุคคลเข้าสู่การดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารของหน่วยงาน	สำนักงาน ก.พ.
๓	การจัดทำสมุดพกข้าราชการ/บันทึกผลงานและ คุณงามความดี	สำนักงาน ก.พ. /สำนักงาน ก.พ.ร. และ ทุกส่วนราชการ
๔	การเสริมสร้างความเข้มแข็งของการพิทักษ์ระบบ คุณธรรม	สำนักงาน ก.พ.
๕	การสร้างระบบการรับฟังข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงาน (Whistleblower)	สำนักงาน ก.พ.
๖	การป้องกันความขัดแย้งระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (conflict of interests)	สำนักงาน ก.พ.

ลำดับที่	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบหลัก
๗	การสร้างโอกาสและทางเลือกใหม่ ในการปฏิบัติราชการ	สำนักงาน ก.พ.
๘	การกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องกับ สินบนน้ำจืด	สำนักงาน ก.พ.ร. / กระทรวงการคลัง
๕. การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล		
๑	การพัฒนาตัวชี้วัดจริยธรรม	สำนักงาน ก.พ.ร.
๒	การวางระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุม ความเสี่ยงทางด้านจริยธรรม	สำนักงาน ก.พ.ร./ทุกส่วนราชการ
๓	การผลักดันให้ส่วนราชการดำเนินการตาม มาตรการสร้างราชการใสสะอาด	สำนักงาน ก.พ. / กระทรวงวัฒนธรรม / สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม
๔	การแต่งตั้งและพัฒนาผู้รับผิดชอบด้านจริยธรรม ในส่วนราชการ	สำนักงาน ก.พ.ร. / สำนักงาน ก.พ.
๕	การให้ส่วนราชการจัดทำมาตรฐานความโปร่งใส และตรวจสอบได้ตามกรอบมาตรฐานกลางของ ภาครัฐที่กำหนด	สำนักงาน ก.พ.
๖	การให้รางวัลหน่วยงานที่มีการสนับสนุนให้เกิด ความโปร่งใสและให้รางวัลแก่เจ้าหน้าที่ที่ได้รับ การยอมรับว่าเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ดำรงตน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และมีความใสสะอาด และสร้างมาตรการจูงใจในการสนับสนุนคุณธรรม และจริยธรรมในสังคมไทย โดยให้รางวัลทั้ง หน่วยงานและระดับบุคคล	สำนักงาน ก.พ.

ลำดับที่	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบหลัก
๖. การวัดผลและตรวจสอบด้านจริยธรรม		
๑	การจัดทำแบบประเมินตนเอง (Ethics Self-Assessment) ให้แก่ข้าราชการ	สำนักงาน ก.พ.
๒	โครงการพัฒนาระบบการตรวจราชการ (ด้านการตรวจสอบจริยธรรมในส่วนราชการ) (ethics audit)	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี / กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ / กระทรวงยุติธรรม
๓	การจัดทำ/ทบทวนและผลักดันให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม จรรยาบรรณ	สำนักงาน ก.พ.
๔	การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวง	คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.)
๗. การวางระบบสนับสนุนและปัจจัยพื้นฐานด้านจริยธรรม และธรรมาภิบาล		
๑	การให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต	กระทรวงยุติธรรมและกระทรวงการต่างประเทศ
๒	ขกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี	คณะทำงานของ ก.พ.ร.
๓	ขกร่างกฎหมายส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในวงราชการ	กระทรวงยุติธรรม / สำนักงาน ก.พ.ร. / สำนักงาน ก.พ.
๔	การจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ภาครัฐ	สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงาน ก.พ.
๕	การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในวงราชการ	กรมประชาสัมพันธ์/สำนักงาน ก.พ.ร. / สำนักงาน ก.พ.

ลำดับที่	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบหลัก
๖	โครงการพัฒนาองค์ความรู้ และศึกษาวิจัยการเสริมสร้างและยกระดับคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในระบบราชการไทย	สำนักงาน ก.พ.ร./กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๗	การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาจริยธรรมภาครัฐ	กระทรวงยุติธรรม / กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์/ สำนักงาน ก.พ.ร. / สำนักงาน ก.พ.
	- การเสริมสร้างบทบาทในการตรวจสอบภาคประชาชน	
	- การจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาภาคประชาชน	
	- การสร้างช่องทางในการชมเชยข้าราชการผู้ประพฤติดี	
	- การสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการมีส่วนร่วม	
	- การสนับสนุนองค์การประชาสังคมในการติดตามสถานการณ์	
๘	การสร้างเยาวชนให้เป็นกลไกการส่งผ่านจริยธรรมไปสู่ครอบครัว	กระทรวงศึกษาธิการ/กระทรวงวัฒนธรรม
๙	การส่งเสริมและผลักดันให้ภาครัฐมีกลไกรับข้อร้องเรียน ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะและคำชมเชยจากประชาชน	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
อื่น ๆ		
๑	การขยายผลวาระแห่งชาติฯ ในรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ / สำนักงาน ก.พ.ร. / กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
	- โครงการยกระดับมาตรฐานระบบธรรมาภิบาลในรัฐวิสาหกิจ	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ/กระทรวงการคลัง

วาระแห่งชาติ
ด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

ลำดับที่	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบหลัก
๒	การจัดตั้งสำนักงานบริหารโครงการ (Project Management Office) ตามวาระแห่งชาติว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ธรรมภิบาลและการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคราชการ	สำนักงาน ก.พ.ร.
๓	การพัฒนาขีดความสามารถของกลุ่มพัฒนาระบบบริหารเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติให้เกิดผลในทางปฏิบัติ	สำนักงาน ก.พ.ร.

เอกสารแนบท้าย ๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักพระราชบัญญัติ
สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ

พ.ศ. ๒๕๓๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือ

ดำเนินการในกิจการของรัฐ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและ

ยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕”

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งอื่นใดในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ เว้นแต่การให้สัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมและการให้ประทานบัตรตามกฎหมายว่าด้วยแร่

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙/ตอนที่ ๔๒/หน้า ๑๐๑/๔ เมษายน ๒๕๓๕

- ๒ -

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักเลขาธิการ

สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานเจ้าของโครงการ” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมหรือ

เทียบเท่า รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของโครงการ

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

“กระทรวงเจ้าสังกัดของส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวงหรือทบวงซึ่งมีส่วนราชการในสังกัดตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

“กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) กรณีบริษัทจำกัด หมายความว่า กระทรวงการคลังหรือกระทรวงหรือทบวงที่ได้รับมอบอำนาจให้ใช้สิทธิเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทจำกัดแทนกระทรวงการคลัง

(๒) กรณีไม่ใช่บริษัทจำกัด หมายความว่า กระทรวงหรือทบวง ซึ่งรัฐมนตรีว่าการเป็นผู้อำนวยการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้น หรือรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในงานของรัฐวิสาหกิจนั้น

“กระทรวงเจ้าสังกัดของราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า กระทรวงมหาดไทย

“กิจการของรัฐ” หมายความว่า กิจการที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยรวมกัน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ต้องทำตามกฎหมายหรือกิจการที่จะต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือทรัพย์สินของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยร่วมกัน

“โครงการ” หมายความว่า การลงทุนในกิจการของรัฐ และการลงทุนนั้นมีวงเงินหรือทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไปหรือตามวงเงินหรือทรัพย์สินที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา

“ร่วมงานหรือดำเนินการ” หมายความว่า ร่วมลงทุนกับเอกชนไม่ว่าโดยวิธีใดหรือมอบให้เอกชนลงทุนแต่ฝ่ายเดียว โดยวิธีการอนุญาต หรือให้สัมปทาน หรือให้สิทธิไม่ว่าในลักษณะใด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเอกชนร่วมงานหรือดำเนินการตามมาตรา ๑๓

สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๒

สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

การเสนอโครงการ

สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักเลขาธิการ

สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๖ ให้นายงานเจ้าของโครงการที่ประสงค์จะให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในโครงการใด เสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการโดยละเอียดตามประเด็นหัวข้อที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดต่อกระทรวงเจ้าสังกัด

มาตรา ๗ ถ้าโครงการตามมาตรา ๖ มีวงเงินหรือมีทรัพย์สินเกินห้าพันล้านบาท หน่วยงานเจ้าของโครงการต้องว่าจ้างที่ปรึกษามาให้คำปรึกษา และที่ปรึกษาต้องจัดทำรายงานเป็นเอกเทศตามรายละเอียดที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดไว้ในมาตรา ๖ และสาระสำคัญอื่น ๆ ที่ที่ปรึกษาเห็นสมควร และให้หน่วยงานเจ้าของโครงการส่งรายงานของที่ปรึกษาไปเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาตามมาตรา ๘ ด้วย

ที่ปรึกษาตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘ ให้กระทรวงเจ้าสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการพิจารณาเสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการต่อส่วนราชการดังนี้

(๑) โครงการใหม่ ให้เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณา

(๒) โครงการที่มีทรัพย์สินอยู่แล้ว ให้เสนอต่อกระทรวงการคลังพิจารณา

มาตรา ๙ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหรือกระทรวงการคลังดำเนินการดังนี้

(๑) สำหรับโครงการใหม่

(ก) หากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเห็นด้วยกับโครงการ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของโครงการ

(ข) ถ้าสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไม่เห็นด้วยกับโครงการ ให้แจ้งหน่วยงานเจ้าของโครงการ

ในกรณีที่หน่วยงานเจ้าของโครงการไม่เห็นด้วยกับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตาม (ข) ให้เสนอความเห็นหรือคำชี้แจงเพิ่มเติมต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตัดสินโดยต้องแจ้งข้อมูลต่าง ๆ

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๖ และข้อมูลอื่นตามที่หน่วยงานเจ้าของโครงการเห็นสมควร

(๒) สำหรับโครงการที่มีทรัพย์สินอยู่แล้ว

(ก) ในกรณีที่กระทรวงการคลังเห็นด้วยกับโครงการ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบในหลักการของโครงการ

(ข) ในกรณีที่กระทรวงการคลังไม่เห็นด้วยกับโครงการ ให้แจ้งหน่วยงานเจ้าของโครงการ

- ๔ -

สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา

ในกรณีที่หน่วยงานเจ้าของโครงการไม่เห็นด้วยกับความเห็นของ
กระทรวงการคลังตาม (ข) ให้เสนอความเห็นหรือคำชี้แจงเพิ่มเติมต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อเสนอ
คณะรัฐมนตรีพิจารณาตัดสิน โดยต้องแจ้งข้อมูลต่าง ๆ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๖ และข้อมูลอื่นตามที่หน่วยงานเจ้าของโครงการ
เห็นสมควร

ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ
กระทรวงการคลังพิจารณาโครงการตามมาตรา ๖ นี้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ
โครงการ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติและกระทรวงการคลังเห็นด้วยกับโครงการ

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐหรือราชการ
ส่วนท้องถิ่นใดจะกระทำการกิจการของรัฐ และคณะรัฐมนตรีมีมติให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือ
ดำเนินการ ให้หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีและปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ โครงการใดมีวงเงินไม่ถึงหนึ่งพันล้านบาท หรือน้อยกว่าวงเงินที่
กำหนดเพิ่มขึ้นตามพระราชกฤษฎีกา คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดให้ต้องดำเนินการตาม
พระราชบัญญัตินี้ก็ได้

การดำเนินโครงการ

มาตรา ๑๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในโครงการใดแล้ว ให้หน่วยงาน
เจ้าของโครงการร่างประกาศเชิญชวนเอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการร่างขอบเขตของโครงการ
และเงื่อนไขสำคัญที่จะต้องมีในสัญญาร่วมงานหรือดำเนินการ

มาตรา ๑๓ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง
ประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงเจ้าสังกัดซึ่งเป็นข้าราชการประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงาน
หน่วยงานอื่นของรัฐหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เป็นประธาน ผู้แทนกระทรวงการคลัง
ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกระทรวง
อื่นอีกสองกระทรวง กระทรวงละหนึ่งคน ผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ และให้มี
ผู้แทนหน่วยงานเจ้าของโครงการหนึ่งคนเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ๕ -

สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๓ (๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างประกาศเชิญชวนเอกชนเข้าร่วมงานหรือ
ดำเนินการ ร่างขอบเขตของโครงการและเงื่อนไขสำคัญที่ต้องมีในสัญญาร่วมงานหรือ
ดำเนินการ

(๒) กำหนดหลักประกันซองและหลักประกันสัญญา

(๓) พิจารณาคัดเลือกเอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ

(๔) พิจารณาดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๔ การประกาศเชิญชวน เอกสารข้อเสนอการร่วมงานหรือดำเนินการ
วิธีการประกาศเชิญชวน วิธีการคัดเลือกของคณะกรรมการซึ่งต้องใช้วิธีประมูล การกำหนด
หลักประกันซองและหลักประกันสัญญา ต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ในการคัดเลือกให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ หาก
คณะกรรมการมีความเห็นว่า ไม่ควรใช้วิธีการคัดเลือกโดยวิธีประมูลและหน่วยงานเจ้าของ
โครงการเห็นชอบด้วย ให้รายงานสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

และกระทรวงการคลัง หากสองหน่วยงานเห็นพ้องด้วยให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ

ถ้าหน่วยงานเจ้าของโครงการไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการตาม
วรรคหนึ่ง ให้ทำบันทึกความเห็นเสนอสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติและกระทรวงการคลังเพื่อประกอบการพิจารณา หากสองหน่วยงานเห็นพ้องด้วยหรือถ้า
หน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดมีความเห็นไม่ตรงกัน ให้ใช้วิธีคัดเลือกโดยวิธีประมูล

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบโครงการตามมาตรา ๑๖ ที่
มีวงเงินหรือทรัพย์สินเกินห้าพันล้านบาท หน่วยงานเจ้าของโครงการต้องให้ที่ปรึกษาซึ่งมี
คุณสมบัติตามประกาศตามมาตรา ๗ ร่างขอบเขตของโครงการและให้จัดทำความเห็นประเมิน
การคัดเลือกให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการตามโครงการนั้น

มาตรา ๑๘ การประกาศเชิญชวนให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการครั้งใด ถ้า
ไม่มีผู้เสนอเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ ให้ยกเลิกการประกาศเชิญชวนเพื่อดำเนินการใหม่ ถ้ามีผู้
เสนอเพียงรายเดียวหรือหลายราย แต่เสนอถูกต้องตามรายการในเอกสารข้อเสนอการร่วมงาน
หรือดำเนินการตามมาตรา ๑๔ เพียงรายเดียว หากเห็นว่ารัฐจะได้ประโยชน์ก็ให้ดำเนินการต่อไป
ได้

มาตรา ๑๙ การประชุมพิจารณาของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการเข้าร่วม
ประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มติที่ประชุมเกี่ยวกับการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอและเจรจาต่อรอง ต้องมี
คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการที่มาประชุม

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้
ประธานออกเสียงเพิ่มอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

- ๖ -

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒๐ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณาร่างสัญญาร่วมงานหรือ
 ดำเนินการก่อนลงนาม

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการนำผลการคัดเลือกพร้อมเหตุผล ประเด็นที่เจรจา
 ตีอรองเรื่องผลประโยชน์ของรัฐ ร่างสัญญา และเอกสารทั้งหมดเสนอต่อรัฐมนตรีกระทรวงเจ้า
 สังกัด เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในเก้าสิบวันนับจากวันที่คณะกรรมการตัดสิน
 หากคณะรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยให้ส่งเรื่องคืนคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาพบทวน
 ความเห็น แล้วนำผลการพิจารณาเสนอให้คณะรัฐมนตรีตัดสินชี้ขาด

หมวด ๔

การกำกับดูแลและติดตามผล

มาตรา ๒๒ เมื่อได้มีการลงนามในสัญญาแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการ
 จัดตั้งคณะกรรมการประสานงานขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานเจ้าของโครงการเป็น
 ประธาน ผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
 สังคมแห่งชาติหนึ่งคน และผู้แทนจากหน่วยงานอื่นซึ่งมีใช้หน่วยงานเจ้าของโครงการหนึ่งคน
 ผู้แทนฝ่ายเอกชนที่เข้าร่วมงานหรือดำเนินการหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงเจ้าสังกัดหนึ่งคน และ
 ผู้แทนอื่นซึ่งหน่วยงานเจ้าของโครงการเห็นสมควรแต่งตั้งอีกไม่เกินสามคน และรวมกันไม่เกินเก้า
 คน เป็นกรรมการ
 การประชุมของคณะกรรมการประสานงานตามวรรคหนึ่ง และองค์ประชุมให้
 เป็นไปตามที่คณะกรรมการประสานงานกำหนด

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการประสานงานตามมาตรา ๒๒ มีอำนาจและหน้าที่
 ดังนี้

(๑) ติดตามกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานตามที่กำหนดในสัญญา
 (๒) รายงานผลการดำเนินงาน ความคืบหน้า ปัญหา และแนวทางแก้ไขต่อ
 รัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อทราบ

ระยะเวลาที่จะต้องรายงานตาม (๒) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประสานงาน
 กำหนด แต่ต้องไม่เกินหกเดือนต่อหนึ่งครั้ง

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ปรากฏว่าหน่วยงานเจ้าของโครงการละเลยหรือไม่ปฏิบัติ
 ตามเงื่อนไขข้อผูกพันของสัญญาที่ลงนามไปแล้ว ให้ผู้แทนกระทรวงการคลังในคณะกรรมการ
 ประสานงานทำรายงานเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

หมวด ๕

มาตรา ๒๕

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการให้สัมปทานหรือให้สิทธิแก่เอกชน หรือการร่วมทุนระหว่างรัฐกับเอกชนในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะกำหนดให้เป็นอำนาจการพิจารณาของบุคคลผู้เดียวหรือหน่วยงานเดียว และในเรื่องสำคัญจะกำหนดให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรี ทำให้การพิจารณาอาจเป็นไปโดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้สัมปทานตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ.๒๕๑๔ ส่วนใหญ่กฎหมายไม่ได้กำหนดวิธีปฏิบัติไว้ ดังนั้น เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติและใช้บังคับแก่การให้สัมปทานหรือการร่วมทุนหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ โดยเฉพาะโครงการที่มีการลงทุนหรือมีทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำนักวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 ๑๑ ก.พ. ๒๕๕๕
 A+B(C)

[illegible]

เอกสารแนบท้าย ๓

เรื่องเสร็จที่ ๒๙๒/๒๕๕๐

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
เรื่อง การบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ
ในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ (กรณีสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุ
คมนาคมระบบเซลลูลาร์ ระหว่างบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
กับบริษัทโทเทล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน))

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทก
๐๒๐๐.๑/๒๕๐ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (บมจ. กสท โทรคมนาคม) ซึ่งในขณะที่มีสถานะเป็น
การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) ได้ทำสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบ
เซลลูลาร์ (สัญญาให้ดำเนินการฯ) กับบริษัทโทเทล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (ซึ่งปัจจุบันคือบริษัท
โทเทล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)) (บริษัท TAC) เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๓
เพื่ออนุญาตให้บริษัท TAC ดำเนินการจัดให้มี ขยายและดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์
ทั่วประเทศ โดยบริษัท TAC ต้องจัดหาสถานที่ติดตั้งเครื่อง และอุปกรณ์ระบบทั้งหมด มีระยะเวลา
ดำเนินการ ๑๕ ปี นับแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๓๔ ถึงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๙ ซึ่งต่อมาได้มี
การทำสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ดำเนินการฯ รวม ๓ ครั้ง คือ สัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่
๑/๒๕๓๖ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๖ สัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๒/๒๕๓๙ ลงวันที่
๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๙ และสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓/๒๕๓๙ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน
๒๕๓๙

ก่อนที่จะมีการทำสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑/๒๕๓๖ กสท. ได้เคยมี
หนังสือขอหรือมายังคณะกรรมการการกฤษฎีกาว่า การต่ออายุสัญญาระหว่าง กสท. กับ บริษัท TAC เข้า
ข่ายต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการ
ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยให้ความเห็นว่า โครงการ
ให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท. กับบริษัท TAC ได้ดำเนินการในชั้นการเสนอ
โครงการและชั้นการดำเนินโครงการไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดังนั้น การ
ดำเนินการในขั้นตอนต่อไปสำหรับโครงการนี้จึงคงมีเพียงการดำเนินการตามขั้นตอนการกำกับ
ดูแลและติดตามผล และเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา ๒๒

นอกจากนี้ หลังจากที่ กสท. และบริษัท TAC ได้ทำสัญญาให้ดำเนินการฯ ลงวันที่
๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ แล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้มีนโยบายให้มีการปรับโทรศัพท์
เคลื่อนที่ระบบ AMPS 800 ซึ่งดำเนินการโดยบริษัท TAC และระบบ Cellular 900 ซึ่งดำเนินการ

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๔๙๖ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึง
สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โดยบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) คู่สัญญาขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) เพื่อให้มีการให้บริการและคิดค่าบริการที่เหมือนกัน ดังนั้น กสท. ทศท. และบริษัท TAC จึงได้ทำข้อตกลง เรื่อง การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ และข้อตกลง เรื่อง การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) ของบริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๔

เนื่องจากมีประเด็นข้อถกเถียงในทางกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการในการทำสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว ระหว่าง กสท. กับบริษัท TAC ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ มีผลใช้บังคับแล้ว ประกอบกับมีข้อเรียกร้องเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมายมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามที่ บมจ. กสท โทรคมนาคม เสนอ ในประเด็นดังนี้

๑. สัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑/๒๕๓๖ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๖ สัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๒/๒๕๓๙ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๙ และสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓/๒๕๓๙ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ (ซึ่งได้ดำเนินการภายหลังจากที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบข้อหารือแล้ว) เป็นโครงการที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ หรือไม่

๒. หากการจัดทำสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมแต่ละฉบับตาม ๑. อยู่ภายใต้บังคับและต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ แล้ว บมจ. กสท โทรคมนาคม จะสามารถดำเนินการในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย และเพื่อรักษาผลประโยชน์ของบริษัท และประชาชนผู้ให้บริการ กับทั้งเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการแข่งขันอย่างเท่าเทียมกันได้หรือไม่ เพียงใด

๒.๑ ในกรณีที่คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเห็นว่า แนวทางที่ กสท. ได้ดำเนินการไปในการจัดทำสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑/๒๕๓๖ สัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๒/๒๕๓๙ และสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓/๒๕๓๙ ไม่ถูกต้องตามคำวินิจฉัยหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย บมจ. กสท โทรคมนาคม ในฐานะหน่วยงานเจ้าของโครงการ จะแต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง โดยเจรจากับคู่สัญญารายเดิมเกี่ยวกับรายละเอียดแห่งสัญญาและเงื่อนไขทางการเงินที่เท่าเทียมและเป็นธรรมกับผู้ประกอบการรายอื่น แล้วเสนอเรื่องให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพิจารณาสั่งเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติตามนัยแห่งมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่งและมาตรา ๒๑

เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ บมจ. กสท โทรคมนาคม ดำเนินการจัดทำและลงนามในสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติมหรือจัดทำสัญญาฉบับใหม่ขึ้นมาใช้บังคับแทนสัญญาที่ได้กระทำไว้ก่อนหน้านี้ ทั้งนี้ ตามมติของคณะรัฐมนตรีต่อไป หรือ

๓.

๒.๒ ในการนี้ที่สัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑/๒๕๓๖ ซึ่ง กสท. และ บริษัท TAC คู่สัญญาได้กระทำไปตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกานั้นชอบด้วยกฎหมาย และมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย ซึ่งย่อมส่งผลให้สัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๒/๒๕๓๕ และ สัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓/๒๕๓๕ ซึ่งได้กระทำไปตามแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายและมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายด้วยแล้ว บมจ. กสท โทรคมนาคม ในฐานะหน่วยงานเจ้าของโครงการจะอาศัยคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา ๒๒ มาพิจารณารายละเอียดแห่งสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑/๒๕๓๖ สัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๒/๒๕๓๕ และสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓/๒๕๓๕ แล้วเสนอแนะแนวทางแก้ไขต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อทราบตามนัยแห่งมาตรา ๒๓ (๒) และพิจารณาให้ความเห็นชอบตามที่คณะกรรมการประสานงานเสนอ แล้วดำเนินการต่อไปโดยไม่จำเป็นต้องเริ่มต้นดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ ได้หรือไม่ เพียงใด

๓. ในการดำเนินการตาม ๒. คณะกรรมการตาม ๒.๑ หรือ ๒.๒ แล้วแต่กรณี จะสามารถพิจารณากำหนดขอบเขตของโครงการและเงื่อนไขสำคัญแห่งสัญญาที่จะต้องลงนาม ซึ่งรวมถึงกำหนดเวลาแห่งสัญญาและเงื่อนไขทางการเงินให้แตกต่างไปจากสัญญาให้ดำเนินการระหว่าง กสท. กับบริษัท TAC ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ใช้บังคับ และสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑/๒๕๓๖ สัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๒/๒๕๓๕ และสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓/๒๕๓๕ ได้หรือไม่ เพียงใด

๔. ในระหว่างการดำเนินการให้เป็นไปตาม ๒. และ ๓. บมจ. กสท โทรคมนาคม และบริษัท TAC จะสามารถปฏิบัติตามสัญญาที่ได้กระทำไว้แล้ว รวมทั้งข้อตกลง เรื่อง การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ และข้อตกลง เรื่อง การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) ของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๔ ไปพลางก่อนได้หรือไม่ อย่างไร เพียงใด

๕. หากไม่สามารถดำเนินการตาม ๒. หรือ ๓. หรือ ๔. ได้ หรือดำเนินการแล้วไม่ประสบผลสำเร็จ จะทำให้สัญญาที่ได้กระทำขึ้นระหว่าง กสท. กับบริษัท TAC มีผลทางกฎหมายอย่างไร และ บมจ. กสท โทรคมนาคม ต้องดำเนินการกับสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาฉบับที่ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมายต่อไปอย่างไร เพื่อป้องกันมิให้ บมจ. กสท โทรคมนาคม ต้องได้รับความเสียหายหรือเสียประโยชน์ และมีให้กระทบต่อประชาชนผู้ใช้บริการ รวมทั้งป้องกันมิให้ผู้ประกอบกิจการซึ่งเป็นคู่สัญญากับ บมจ. กสท โทรคมนาคม ต้องได้รับผลกระทบเกินสมควรอันอาจนำไปสู่การฟ้องร้อง บมจ. กสท โทรคมนาคม ได้ในอนาคต

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานคณะกรรมการนโยบาย

รัฐวิสาหกิจ) ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สำนักงานรัฐมนตรีและสำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทน บมจ. กสท โทรคมนาคม เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า กสท. ได้แปลงสภาพเป็น บมจ. กสท โทรคมนาคม โดยเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นตามพระราชบัญญัติว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๖ และโดยผลของพระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลาขกเลิกกฎหมายว่าด้วยการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าว พระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นอันยกเลิกตั้งแต่วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นไป และต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมด และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา ๒๒^๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ เพื่อทำหน้าที่ตามมาตรา ๒๙^๖ ในการติดตามกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานตามที่กำหนดในสัญญาโดยตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า กรณีที่ข้อหาหรือในเรื่องนี้มีประเด็นปัญหากฎหมายที่ต้องวินิจฉัยให้ความเห็น รวมสามประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ดำเนินการฯ ตามสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๖ สัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๒/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ และสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ได้ดำเนินการถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ หรือไม่

ประเด็นที่สอง หากการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ดำเนินการฯ ดังกล่าวดำเนินการไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ บมจ. กสท โทรคมนาคม จะมีแนวทางการปฏิบัติต่อไปอย่างไร

^๖ มาตรา ๒๒ เมื่อได้มีการลงนามในสัญญาแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานเจ้าของโครงการเป็นประธาน ผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหนึ่งคน และผู้แทนจากหน่วยงานอื่นซึ่งมิใช่หน่วยงานเจ้าของโครงการหนึ่งคน ผู้แทนฝ่ายเอกชนที่เข้าร่วมงานหรือดำเนินการหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงเจ้าสังกัดหนึ่งคน และผู้แทนอื่นซึ่งหน่วยงานเจ้าของโครงการเห็นสมควรแต่งตั้งอีกไม่เกินสามคน และรวมกันไม่เกินเก้าคน เป็นกรรมการ

การประชุมของคณะกรรมการประสานงานตามวรรคหนึ่ง และองค์ประชุมให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประสานงานกำหนด

^๖ มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการประสานงานตามมาตรา ๒๒ มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) ติดตามกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานตามที่กำหนดในสัญญา

(๒) รายงานผลการดำเนินงาน ความคืบหน้า ปัญหา และแนวทางแก้ไขต่อรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อทราบ

ระยะเวลาที่จะต้องรายงานตาม (๒) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประสานงานกำหนด แต่ต้องไม่เกินหกเดือนต่อหนึ่งครั้ง

ประเด็นที่สาม บมจ. กสท โทรคมนาคม และบริษัท TAC จะสามารถปฏิบัติตามสัญญาที่ได้กระทำไว้แล้ว รวมทั้งข้อตกลง เรื่อง การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ และข้อตกลง เรื่อง การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) ของบริษัทโทเทล แอ็คเซส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๔ ไปพลางก่อนได้หรือไม่ อย่างไร เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาประเด็นปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวประกอบกับข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายได้อนุมัติเป็นบรรทัดฐานในปัญหาข้อหารือเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ดำเนินการฯ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ในเรื่องเสร็จที่ ๒๙๑/๒๕๓๖^๓ ไว้แล้วว่า โครงการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท. กับบริษัท TAC เป็นโครงการที่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ แต่โดยที่โครงการดังกล่าวได้มีการลงนามในสัญญากันแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ และมีการดำเนินการตามสัญญาแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ใช้บังคับ โครงการจึงอยู่ในบังคับของมาตรา ๒๕^๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ การดำเนินการในชั้นต่อไปสำหรับโครงการนี้ รวมทั้งการดำเนินงานของบริษัท TAC ในกรณีที่ กสท. พิจารณาเห็นสมควรขยายระยะเวลาของสัญญาออกไป จึงจะมีแต่เพียงการดำเนินการตามขั้นตอนการกำกับดูแลและติดตามผลเท่านั้น และเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา ๒๒^๕ ที่จะติดตามดูแลการดำเนินงานตามโครงการให้เป็นไปตามที่กำหนดในสัญญา และรายงานความเห็นของตนเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ความคืบหน้า ปัญหา และแนวทางแก้ไขต่อรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อทราบตามมาตรา ๒๓^๖ กรณีจึงมีคำวินิจฉัยเป็นที่ยุติแล้วว่าการดำเนินการตามสัญญาดังกล่าวฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑/๒๕๓๖ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๖ นั้นเป็นส่วนหนึ่งของโครงการเดิมที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติดังกล่าว

สำหรับสัญญาดังกล่าวฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๒/๒๕๓๔ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๔ และสัญญาดังกล่าวฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓/๒๕๓๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๔ นั้น จำเป็นจะต้องพิจารณาเสียก่อนว่า การดำเนินการตามสัญญาดังกล่าวเป็นการดำเนินการในโครงการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ซึ่งเป็นโครงการเดิม หรือเป็นโครงการใหม่ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ที่แตกต่างจากโครงการเดิม

^๓ บันทึก เรื่อง การต่ออายุสัญญาของโครงการที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ ซึ่งส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนที่ ๑๖๐๑/๖๔๔ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๖ (เรื่องเสร็จที่ ๒๙๑/๒๕๓๖)

^๔ มาตรา ๒๕ โครงการใดที่ให้ออกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการซึ่งได้กระทำไปแล้วในชั้นตอนใดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้แต่การดำเนินการในชั้นตอนต่อไปให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

สัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๒/๒๕๓๙ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๙ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมข้อกำหนดเดิมในสัญญาเกี่ยวกับการเช่าสถานที่ติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์สถานีเครือข่าย การลดหรือยกเว้นการเรียกเก็บค่าใช้บริการและค่าธรรมเนียม การกำหนดสิ่งที่สามารถวางเป็นหลักประกัน และการเปลี่ยนแปลงระยะเวลาในการจัดส่งเอกสาร ตลอดจนเพิ่มเติมเรื่องการตั้งตัวแทนเพื่อกระทำการแทนบริษัท ซึ่งมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงแก้ไขรายละเอียดของการดำเนินการในโครงการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท. กับบริษัท TAC

ส่วนสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓/๒๕๓๙ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ มีสาระเป็นการขยายระยะเวลาการดำเนินการออกไปอีกเป็นเวลา ๒๗ ปี นับแต่วันที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการตามสัญญา พร้อมทั้งเปลี่ยนแปลงขอบเขตการให้บริการของ กสท. โดยกำหนดให้ กสท. สามารถให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ของ กสท. ได้ทั่วประเทศ โดยไม่จำกัดจำนวนเลขหมายและพื้นที่ให้บริการ เปลี่ยนแปลงอัตราผลประโยชน์ตอบแทน และยกเลิกเงื่อนไขการคุ้มครองสิทธิให้แก่บริษัท TAC แต่เพียงผู้เดียวเป็นผู้ให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ซึ่งเมื่อพิจารณาข้อกำหนดตามสัญญาให้ดำเนินการฯ ปรากฏว่าได้มีการกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำที่ บริษัท TAC ต้องดำเนินการในเชิงก้าวหน้า โดยกำหนดให้บริษัท TAC ต้องทำการติดตั้งให้ได้จำนวนขั้นต่ำที่เลขหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด (ข้อ ๔.๑.๑.๑) และกำหนดให้บริษัท TAC ต้องดำเนินการขยายเครือข่ายการให้บริการในท้องที่จังหวัดใหญ่ ๆ รวมทั้งขยายเครือข่ายการให้บริการไปยังส่วนภูมิภาคอื่น ๆ ต่อไปโดยเร็ว (ข้อ ๔.๑.๑.๔) โดยมีได้มีการกำหนดวงเงินลงทุนหรือกำหนดขอบเขตขั้นสูงของงานที่บริษัท TAC จะต้องกระทำไว้แต่อย่างใด การขยายระยะเวลาดำเนินการจึงเป็นเพียงการปรับแผนงานด้านระยะเวลาให้สอดคล้องกับการลงทุนตามโครงการเดิมที่เพิ่มขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับปริมาณความต้องการของผู้ใช้บริการเท่านั้น อีกทั้งยังปรากฏด้วยว่า เมื่อครั้งที่มีการทำสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑/๒๕๓๖ ก็ได้มีการปรับลดเงื่อนไขที่คุ้มครองให้บริษัท TAC แต่เพียงผู้เดียวเป็นผู้ให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์มาครั้งหนึ่งแล้ว ส่วนการเปลี่ยนแปลงขอบเขตการให้บริการของ กสท. ที่กำหนดให้ กสท. สามารถให้บริการได้มากขึ้นโดยไม่จำกัดจำนวนเลขหมายและพื้นที่ให้บริการ ซึ่งเดิม กสท. สามารถให้บริการได้เฉพาะพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร และพื้นที่จังหวัดข้างเคียง รวมทั้งชายฝั่งทะเลตะวันออกและตะวันตก และจำกัดจำนวนเลขหมายไว้ ไม่เกิน ๔๕,๐๐๐ เลขหมายนั้น เป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงข้อจำกัดการให้บริการอันเป็นผลจากการเจรจาต่อรองในทางธุรกิจเท่านั้น จึงเห็นได้ว่า ขอบเขตของการดำเนินงานและการให้บริการที่ กสท. กำหนดให้บริษัท TAC ดำเนินการนั้น ยังคงเป็นไปภายใต้ขอบเขตเดิมของโครงการ

“ข้อ ๔.๑.๑.๑ บริษัทต้องทำการติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์ชุมสาย รวมทั้งอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีขีดความสามารถให้บริการในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียงได้ไม่น้อยกว่า ๔,๐๐๐ เลขหมายภายใน ๔ เดือน นับแต่วันที่ลงนามในสัญญานี้ และบริษัทต้องดำเนินการขยายเครือข่ายให้มีขีดความสามารถในการให้บริการได้รวมกันไม่น้อยกว่า ๒๐,๐๐๐ เลขหมาย ภายใน ๑๒ เดือน นับแต่วันที่ลงนามในสัญญานี้ ...

“ข้อ ๔.๑.๑.๔ บริษัทจะต้องดำเนินการขยายเครือข่ายการให้บริการในท้องที่จังหวัดใหญ่ ๆ เช่น เชียงใหม่ นครสวรรค์ นครราชสีมา อุทัยธานี พะเยา เป็นต้น และขยายเครือข่ายการให้บริการไปยังส่วนภูมิภาคอื่น ๆ ต่อไปโดยเร็ว

ให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ กรณีเป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการดำเนินการโครงการที่กำหนดไว้ ไม่เป็นการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐที่เป็นโครงการใหม่แต่อย่างใด

เมื่อสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๒/๒๕๓๕ และสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓/๒๕๓๕ มิได้มีผลเป็นการเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐในโครงการใหม่ แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการดำเนินการตามโครงการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท. กับบริษัท TAC ตามสัญญาให้ดำเนินการฯ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ การดำเนินการจึงอยู่ในขั้นตอนการกำกับดูแลและติดตามผลตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ดังเช่นที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายได้วินิจฉัยให้ความเห็นไว้แล้วในเรื่องเสรีที่ ๒๙๑/๒๕๓๖

ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปคือ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการดำเนินการโครงการหรือแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ดำเนินการฯ ที่ลงนามไปแล้ว จะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ อย่างไร ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ว่าพระราชบัญญัติดังกล่าวจะมีได้บัญญัติเรื่องนี้ไว้เป็นการเฉพาะ แต่เมื่อพิจารณาเจตนารมณ์ในการตราพระราชบัญญัติ^๙ จะเห็นได้ว่า กฎหมายไม่ประสงค์ให้การอนุญาตหรือการให้สัมปทานหรือให้สิทธิแก่เอกชน และการร่วมทุนระหว่างรัฐกับเอกชน เป็นอำนาจการพิจารณาของบุคคลผู้เดียวหรือหน่วยงานเดียว ดังนั้น แม้ว่าการดำเนินการอยู่ในขั้นตอนการกำกับดูแลและติดตามผล หากจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการดำเนินการโครงการหรือแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ดำเนินการฯ หน่วยงานเจ้าของโครงการก็ต้องเสนอคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา ๒๒ พิจารณา หากคณะกรรมการดังกล่าวพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยก็จะต้องรายงานต่อรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อทราบตามมาตรา ๒๓ (๒)^{๑๐} และหากเป็นเรื่องที่มีผลเป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของโครงการหรือเป็นเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ของรัฐ หรือเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาที่มีผลเป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของโครงการ รัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดก็ชอบที่จะเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว หน่วยงานเจ้าของโครงการจึงจะลงนามในสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาได้

^๙ หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการให้สัมปทานหรือให้สิทธิแก่เอกชน หรือการร่วมทุนระหว่างรัฐกับเอกชนในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะกำหนดให้เป็นอำนาจการพิจารณาของบุคคลผู้เดียวหรือหน่วยงานเดียว และในเรื่องสำคัญจะกำหนดให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรี ทำให้การพิจารณาอาจเป็นไปโดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้สัมปทานตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ส่วนใหญ่กฎหมายไม่ได้กำหนดวิธีปฏิบัติไว้ ดังนั้น เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติและใช้บังคับแก่การให้สัมปทานหรือการร่วมทุนหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ โดยเฉพาะโครงการที่มีการลงทุนหรือมีทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^{๑๐} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, อ้างค้น

โดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงตามเอกสารที่เกี่ยวข้องและตามคำชี้แจงของผู้แทนของ บมจ. กสท โทรคมนาคม ว่า การแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ดำเนินการฯ ทั้งสามครั้ง ตามกรณีข้อหาหรือ ได้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ กสท. พิจารณาและอนุมัติเห็นชอบ และเมื่อได้รับการอนุมัติเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว จึงได้ลงนามในสัญญาฉบับแก้ไขเพิ่มเติม โดยมีได้เสนอเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวต่อคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา ๒๒ พิจารณา และมีได้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเห็นชอบในกรณีที่เป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญของโครงการ จึงถือว่าการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ดำเนินการฯ ตามกรณีข้อหาหรือ มิได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามนัยแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ

ประเด็นที่สอง โดยที่ กสท. เข้าเป็นคู่สัญญาในเรื่องนี้เป็นการกระทำแทนรัฐโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการสื่อสารแห่งประเทศไทย สัญญาให้ดำเนินการฯ ที่เกิดขึ้นจึงเป็นสัญญาระหว่างรัฐกับเอกชนเพื่อบริการสาธารณะให้เอกชนดำเนินการให้บริการสาธารณะแทนรัฐ รัฐจึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาดังกล่าว

แต่เมื่อการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ดำเนินการฯ ตามกรณีข้อหาหรือ ดำเนินการไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ซึ่งมีผลใช้บังคับในขณะที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ดำเนินการฯ เนื่องจากมิได้มีการเสนอคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา ๒๒ พิจารณา และมีได้เสนอคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาเห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ดำเนินการฯ ในกรณีที่เป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของโครงการตามนัยแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวดังที่ได้วินิจฉัยข้างต้น การแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ดำเนินการฯ โดย กสท. ซึ่งเป็นคู่สัญญา จึงกระทำไปโดยไม่อำนาจตามกฎหมาย อย่างไรก็ตามการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาอันเป็นนิติกรรมทางปกครองสามารถแยกออกจากสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมที่ทำได้ และสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมที่ทำขึ้นนั้นยังคงมีผลอยู่ตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลโดยเงื่อนไขเวลาหรือเหตุอื่น หากคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายได้พิจารณาถึงเหตุแห่งการเพิกถอน ผลกระทบ และความเหมาะสม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐและประโยชน์สาธารณะแล้วว่า การดำเนินการไม่ถูกต้องนั้นมีความเสียหายอันสมควรจะต้องเพิกถอนสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมที่ทำได้ คณะรัฐมนตรีก็ชอบที่จะเพิกถอนสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมที่ทำได้ แต่ถ้าคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีเหตุผลความจำเป็นพิเศษเพื่อประโยชน์ของรัฐหรือประโยชน์สาธารณะ และเพื่อความต่อเนื่องของการให้บริการสาธารณะ คณะรัฐมนตรีก็อาจใช้ดุลพินิจพิจารณาให้ความเห็นชอบให้มีการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ดำเนินการฯ ได้ตามความเหมาะสม โดยหน่วยงานเจ้าของโครงการและคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา ๒๒ เป็นผู้ดำเนินการเสนอข้อเท็จจริง เหตุผล และความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ประเด็นที่สาม แม้ว่าการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ดำเนินการฯ ระหว่าง กสท. กับ บริษัท TAC มิได้ดำเนินการหรือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ดังที่ได้วินิจฉัยในประเด็นที่สอง แต่สัญญาแก้ไขเพิ่มเติมที่ทำขึ้นนั้นยังคงมีผลอยู่ตราบเท่าที่ยังไม่

มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลโดยเงื่อนไขหรือเหตุอื่น ดังนั้น บมจ. กสท โทรคมนาคม และบริษัท TAC จึงต้องมีภาระหน้าที่ในการปฏิบัติตามสัญญาที่ได้กระทำไปแล้ว

สำหรับข้อตกลงเกี่ยวกับการเชื่อมโยงโครงข่ายนั้น โดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ข้อตกลง เรื่อง การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ เป็นข้อตกลงที่ทำขึ้นระหว่าง ทศท. กับ กสท. โดยมีบริษัท TAC ในฐานะคู่สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์กับ กสท. ลงนามรับทราบและตกลงยอมรับปฏิบัติตามข้อตกลงในท้ายข้อตกลงดังกล่าวด้วย ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวมีสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การชดเชยผลประโยชน์ตอบแทนระหว่าง ทศท. และ กสท. ในการเชื่อมโยงโครงข่ายวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ที่ กสท. และบริษัท TAC ดำเนินการเข้ากับโครงข่ายโทรคมนาคมของ ทศท. ตามนโยบายของกระทรวงคมนาคมในขณะนั้น พร้อมกันนี้ กสท. และบริษัท TAC ได้ทำบันทึกข้อตกลง ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ว่า บริษัท TAC ตกลงปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในข้อตกลงดังกล่าว โดยจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ กสท. ในกรณีที่บริษัท TAC ปฏิบัติผิดข้อตกลงหรือไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง ส่วนข้อตกลง เรื่อง การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) ของบริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๔ นั้น เป็นข้อตกลงที่ทำขึ้นระหว่าง ทศท. กสท. และบริษัท TAC เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายสำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า เนื่องจากข้อตกลงที่ทำขึ้นเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ยังไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้ไว้

กรณีจึงมีประเด็นต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่า ข้อตกลงดังกล่าวอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ หรือไม่

เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า โครงข่ายที่มีการเชื่อมโยงตามข้อตกลง ได้แก่ โครงข่ายโทรศัพท์พื้นฐาน ซึ่งบริษัททรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัททีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ดำเนินการจัดสร้างตามสัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุนขยายบริการโทรศัพท์ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๓๔ และตามสัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุนขยายบริการโทรศัพท์ ๑.๔ ล้านเลขหมายในเขตโทรศัพท์ภูมิภาค ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๓๕ ตามลำดับ และโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งบริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด เป็นผู้ดำเนินการจัดสร้างตามสัญญาอนุญาตให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cellular Mobile Telephone) ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๓ โดยกรมสิทธิตกเป็นของ ทศท. ทันทีที่ติดตั้งแล้วเสร็จ จึงเป็นโครงข่ายของรัฐวิสาหกิจ กับโครงข่ายวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ที่ กสท. และ บริษัท TAC ดำเนินการ โดยการทำข้อตกลงนี้เป็นเพียงการกำหนดหลักเกณฑ์การคิดอัตราค่าเชื่อมโยง (access charge) ระหว่าง ทศท. และ กสท. เพื่อให้บริการและคิดอัตราค่าบริการวิทยุคมนาคมที่เหมือนกันเท่านั้น โดยกำหนดให้ บริษัท TAC มีหน้าที่ต้องจ่ายค่าเชื่อมโยงโครงข่ายให้แก่ ทศท. ซึ่งมีได้มีผลกระทบต่อการให้บริการที่ บริษัท TAC มีหน้าที่ปฏิบัติตามโครงการที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการจาก กสท. และมีได้ให้บริษัท TAC เข้าไปลงทุนอื่นใดในโครงข่ายดังกล่าว อีกทั้งการลงนามในข้อตกลงของบริษัท TAC เป็นการลงนามเพื่อรับทราบและยอมรับที่จะปฏิบัติตามการจ่ายค่าเชื่อมโยงตามข้อตกลงที่กำหนด ด้วย

เหตุนี้ ข้อตกลงดังกล่าวจึงเป็นเพียงข้อตกลงระหว่าง ทศท. กับ กสท. ซึ่งเป็นเจ้าของโครงข่ายในการคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่าย มิได้เป็นการให้เอกชนร่วมงานหรือดำเนินการในโครงข่ายที่เชื่อมโยงกันแต่อย่างใด กรณีจึงมิใช่โครงการที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ

ส่วนข้อตกลง เรื่อง การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) ของบริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕ นั้น แม้ว่าบริษัท TAC ซึ่งเป็นเอกชนจะเข้าเป็นคู่สัญญาอยู่ด้วยก็ตาม แต่เป็นเพียงข้อตกลงเพิ่มเติมจากข้อตกลงเดิม เพื่อกำหนดอัตราค่าเชื่อมโยงโครงข่ายสำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้าที่ต้องชำระให้แก่ ทศท. โดยมิได้มีลักษณะให้บริษัท TAC เข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ กรณีจึงไม่อยู่ในความหมายของการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ

เมื่อการดำเนินการตามข้อตกลง เรื่อง การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ และข้อตกลง เรื่อง การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) ของบริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕ ไม่เป็นโครงการที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ดังนั้น บมจ. กสท โทรคมนาคม และบริษัท TAC จึงปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวได้โดยไม่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๐

เอกสารแนบท้าย ๔

เรื่องเสร็จที่ ๒๙๓/๒๕๕๐

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา

เรื่อง การบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือ
ดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ (กรณีสัญญาอนุญาต
ให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) กับบริษัททรู มูฟ จำกัด)

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทก
๐๒๐๐.๑/๒๓๘ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา สรุปความได้
ว่า บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (บมจ. กสท โทรคมนาคม) ในขณะที่มีสถานะเป็น
การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) ได้ทำสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคม
ระบบเซลลูลาร์ กับบริษัทโทเทล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด ซึ่งปัจจุบันคือบริษัทโทเทล แอ็คเซ็ส
คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (บมจ. TAC) เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ เพื่ออนุญาตให้
บริษัทโทเทล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ทั่ว
ประเทศ มีกำหนดเวลา ๑๕ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๓๔ ถึงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๙
โดย กสท. เป็นผู้จัดหาสถานที่ติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์ระบบทั้งหมด และต่อมาได้มีการแก้ไข
เพิ่มเติมสัญญาดังกล่าว รวม ๓ ครั้ง

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ บมจ. TAC ได้ขอโอนสิทธิและหน้าที่ในการให้บริการ
บางส่วนตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ลงวันที่ ๑๔
พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินการระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800 ให้
บุคคลที่สามรับไปดำเนินการ ซึ่ง กสท. พิจารณาแล้วเห็นว่า การโอนสิทธิและหน้าที่ดังกล่าวจะทำให้
ให้มีผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น อันเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลที่จะให้มีการ
แข่งขันในด้านให้บริการที่เพิ่มมากขึ้นเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนผู้ใช้บริการ นอกจากนี้ ยังเป็น
ประโยชน์แก่ กสท. โดยทำให้ กสท. ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มขึ้นจากการดำเนินการของ
ผู้ประกอบการรายใหม่อีกด้วย กสท. จึงได้อนุญาตให้ บมจ. TAC โอนสิทธิและหน้าที่บางส่วน
ในระบบ Digital PCN 1800 ให้แก่บริษัทไวร์เลส คอมมูนิเคชั่น เซอร์วิส จำกัด (บริษัท WCS)
เป็นผู้รับโอนสิทธิ โดยมีการทำสัญญาโอนสิทธิและหน้าที่สามฝ่ายระหว่าง กสท. บมจ. TAC ผู้
โอน และบริษัท WCS ผู้รับโอน เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๓๙ และมีการทำสัญญาให้ดำเนินการ
ให้บริการวิทยุโทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN ๑๘๐๐ ระหว่าง กสท. กับบริษัท WCS
เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๙

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๖๐๑ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึง
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ต่อมา บริษัท WCS ได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทซีพี ออเร็นจ์ จำกัด บริษัทที่เอ ออเร็นจ์ จำกัด และบริษัททรู มูฟ จำกัด ตามลำดับ ส่วน กสท. ได้แปลงสภาพเป็น บมจ. กสท โทรคมนาคม เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๖

ด้วยเหตุที่สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุโทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800 ระหว่าง บมจ. กสท โทรคมนาคม กับบริษัททรู มูฟ จำกัด ได้ทำขึ้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๙ ภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีผลใช้บังคับ และได้มีการร้องเรียนเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบต่าง ๆ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมายมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามที่ บมจ. กสท โทรคมนาคมเสนอ ในประเด็นดังนี้

๑. สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800 ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๙ รวมทั้งฉบับแก้ไขครั้งที่ ๑/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ และฉบับแก้ไขครั้งที่ ๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๓ ซึ่งได้ทำขึ้น ภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ มีผลใช้บังคับนั้น เป็นโครงการที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวหรือไม่

๒. หากสัญญาตาม ๑. เป็นโครงการที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ แล้ว บมจ. กสท โทรคมนาคมจะดำเนินการดังต่อไปนี้ เพื่อให้การเป็นไปตามกฎหมายและเพื่อรักษาผลประโยชน์ของ บมจ. กสท โทรคมนาคมและประชาชน ผู้ใช้บริการ รวมทั้งเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการแข่งขันเท่าเทียมกัน ได้หรือไม่ เพียงใด

๒.๑ บมจ. กสท โทรคมนาคม ในฐานะหน่วยงานเจ้าของโครงการเสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการต่อกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเป็นกระทรวงเจ้าสังกัด ตามนัยแห่งมาตรา ๖ และเพื่อกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการต่อกระทรวงการคลังพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของโครงการตามนัยแห่งมาตรา ๘ และมาตรา ๙

๒.๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการของโครงการแล้ว ให้ บมจ. กสท โทรคมนาคมแต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๑๙ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง และเสนอเรื่องให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติตามนัยแห่งมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๑

๒.๓ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตาม ๒.๒ แล้ว ให้ บมจ. กสท โทรคมนาคม ดำเนินการจัดทำและลงนามในสัญญากับเอกชนผู้ได้รับการคัดเลือกตามมติของคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓. ในการดำเนินการตาม ๒. คณะกรรมการตาม ๒.๒ จะพิจารณากำหนดขอบเขตของโครงการและเงื่อนไขสำคัญแห่งสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบ

เซลล์ Digital PCN 1800 ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้หรือไม่
ประการใด

๔. ในระหว่างการดำเนินการให้เป็นไปตาม ๒. และ ๓. บมจ. กสท โทรคมนาคม
กับบริษัททรู มูฟ จำกัด จะปฏิบัติตามสัญญาที่ได้กระทำไว้แล้ว รวมทั้งข้อตกลง เรื่อง การ
เชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัททรู มูฟ จำกัด ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๐ และ
ข้อตกลง เรื่อง การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า ลงวันที่
๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ไปพลางก่อนได้หรือไม่ ประการใด

๕. หากไม่สามารถดำเนินการตาม ๒. ๓. และ ๔. ได้ หรือดำเนินการแล้วไม่
ประสบผลสำเร็จ จะทำให้อสัญญาที่ทำขึ้นระหว่าง บมจ. กสท โทรคมนาคมกับบริษัททรู มูฟ จำกัด
มีผลทางกฎหมายอย่างไร และ บมจ. กสท โทรคมนาคมต้องดำเนินการกับผลทางกฎหมายของ
สัญญาดังกล่าวต่อไปอย่างไร เพื่อป้องกันมิให้ บมจ. กสท โทรคมนาคมต้องได้รับความเสียหาย
หรือเสียประโยชน์ และมีให้กระทบต่อประชาชนผู้ใช้บริการ รวมทั้งป้องกันมิให้ผู้ประกอบกิจการ
ซึ่งเป็นคู่สัญญากับ บมจ. กสท โทรคมนาคมต้องได้รับผลกระทบเกินสมควรอันอาจนำไปสู่การ
ฟ้องร้อง บมจ. กสท โทรคมนาคมได้ในอนาคต

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหาหรือของกระทรวง
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงาน
คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
(สำนักงานรัฐมนตรีและสำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทน บมจ. กสท โทรคมนาคม เป็นผู้
ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงในสาระสำคัญ ดังนี้

๑. บมจ. กสท โทรคมนาคม ในขณะที่ยังมีสถานะเป็น กสท. ได้ตกลงทำสัญญา
ให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลล์กับ บมจ. TAC ในขณะที่ยังจดทะเบียนเป็น
บริษัทโทเทล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ เพ่อนุญาตให้
บริษัทโทเทล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด เป็นผู้ดำเนินการจัดให้บริการวิทยุคมนาคมระบบ
เซลล์และขยายเครือข่ายการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลล์ที่ กสท. ให้บริการอยู่แล้วใน
พื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ เป็นระยะเวลา ๑๕ ปี ซึ่งตามข้อ ๑๕.๑) ของสัญญาดังกล่าว บริษัทโท

๑ ข้อ ๑๔) เงื่อนไขทั่วไป

๑๔.๑) บริษัทจะโอนสิทธิหน้าที่ตามสัญญานี้ให้แก่บุคคลอื่นใดไม่ได้ นอกจาก
ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจาก กสท. ก่อน

แต่หากเป็นการโอนสิทธิหน้าที่ให้แก่ธนาคารและหรือบริษัทเงินทุนที่เป็น
เจ้าหนี้ของบริษัท ในการให้กู้ยืมเงินหรือสินเชื่อเพื่อจัดหาและติดตั้งเครื่องอุปกรณ์ อาคารและสิ่งอื่น ๆ สำหรับ
การดำเนินการของบริษัทตามสัญญานี้ ให้กระทำได้ แต่จะต้องเป็นกรณีที่ธนาคารและหรือบริษัทเงินทุนนั้นได้

(มีต่อหน้าถัดไป)

เทล แอ็คเซส คอมมูนิเคชั่น จำกัด จะโอนสิทธิหน้าที่ตามสัญญาให้แก่บุคคลอื่นไม่ได้ นอกจากได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจาก กสท. ก่อน และในการโอนสิทธิหน้าที่ บริษัทผู้รับโอนและ กสท. จะต้องจัดทำสัญญาโอนสิทธิและหน้าที่ระหว่างกันอีกครั้ง โดยผู้รับโอนจะต้องดำเนินการต่อไปตามที่กำหนดไว้ในสัญญา

๒. วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ บริษัทโทเทล แอ็คเซส คอมมูนิเคชั่น จำกัด ได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด

๓. วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๓๙ กสท. บมจ. TAC และบริษัท WCS ได้ทำสัญญาโอนสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ที่ดำเนินการโดย บมจ. TAC โดยทำเป็นสัญญาสามฝ่าย กำหนดให้ บมจ. TAC ส่งมอบความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 1710 MHz ถึง 1722.6 MHz และ 1805 MHz ถึง 1817.6 MHz ให้แก่ กสท. และ กสท. ตกลงจะอนุญาตให้บริษัท WCS ใช้ความถี่วิทยุคมนาคมช่วงดังกล่าวในการให้บริการต่อไป (ข้อ ๒)^๖ และในวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๙ กสท. ได้ทำสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN (PERSONAL COMMUNICATION NETWORK) 1800 กับบริษัท WCS เพื่ออนุญาตให้บริษัท WCS เป็นผู้ให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ เฉพาะช่วงความถี่วิทยุคมนาคมที่ได้รับโอนจาก บมจ. TAC ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๙ ถึงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๖

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑)

เรียกร้องให้บริษัทชำระหนี้ที่ค้างอยู่ทั้งหมดตามสัญญากู้ยืมเงินหรือสัญญาสินเชื่อจากบริษัท และบริษัทไม่สามารถชำระหนี้ทั้งหมดได้ภายในเวลาที่กำหนดให้ตามสัญญากู้ยืมเงินหรือสัญญาสินเชื่อนั้น ในกรณีเช่นนี้ให้บริษัทแจ้งเป็นหนังสือให้ กสท. ทราบถึงการโอนสิทธิและหน้าที่ดังกล่าวโดยพลัน

อย่างไรก็ตาม การโอนสิทธิหน้าที่ดังกล่าวในวรรคสอง ไม่ทำให้บริษัทหลุดพ้นความรับผิดชอบตามสัญญานี้ ซึ่งบริษัทตกลงให้ กสท. เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นจากการที่บริษัทปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาก่อนการโอนสิทธิหน้าที่ และการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาของผู้รับโอนภายหลังที่ได้มีการโอนสิทธิหน้าที่แล้ว ให้ถือเสมือนเป็นการกระทำของบริษัทด้วย

การโอนสิทธิหน้าที่ตามสัญญานี้ บริษัท ผู้รับโอน และ กสท. จะต้องจัดทำสัญญาโอนสิทธิหน้าที่ระหว่างกันอีกครั้ง โดยผู้รับโอนจะต้องดำเนินการต่อไปตามที่กำหนดไว้ในสัญญานี้

^๖ ข้อ ๒ ผู้โอนตกลงจะส่งมอบความถี่วิทยุคมนาคมในช่วงระหว่าง 1710 MHz ถึง 1722.6 MHz และ 1805 MHz ถึง 1817.6 MHz ซึ่งผู้โอนได้รับอนุญาตให้ใช้จาก กสท. ตามหนังสือ กสท. ที่ กสท. ๖๓๓ (ผ)/๑๔๒๔ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๔ ตามเอกสารแนบท้ายสัญญานี้ ข้อ ๗.๒ ให้แก่ กสท. และ กสท. ตกลงจะอนุญาตให้ผู้รับโอนใช้ความถี่วิทยุคมนาคมในช่วงดังกล่าวในการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN (PERSONAL COMMUNICATION NETWORK) 1800 ดังกล่าวในข้อ ๑ ต่อไป ทั้งนี้ ผู้รับโอนตกลงรับผิดชอบในการวางแผนจัดตั้งและขยายระบบการให้บริการวิทยุโทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN (PERSONAL COMMUNICATION NETWORK) 1800 ดังกล่าว ให้มีผลกระทบด้านความถี่ใช้ร่วมกับหน่วยงานอื่นน้อยที่สุด และในกรณีจำเป็นต้องแก้ไขการรบกวน โดยการจัดหาเครื่องอุปกรณ์ทดแทนแก่หน่วยงานใด ผู้รับโอนตกลงจะเป็นผู้รับผิดชอบในค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด

๕

๔. วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๐ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) กับ กสท. ได้ทำ “ข้อตกลง เรื่อง การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัทไวร์เลส คอมมูนิเคชันส์ เซอร์วิส จำกัด” โดยบริษัท WCS ได้ลงนามในท้ายข้อตกลงเพื่อตกลงยอมรับปฏิบัติตามข้อตกลงไว้ด้วย นอกจากนี้ กสท. กับบริษัท WCS ยังได้ทำ “ข้อตกลง เรื่อง การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัทไวร์เลส คอมมูนิเคชันส์ เซอร์วิส จำกัด” เพื่อให้บริษัท WCS ตกลงยอมรับปฏิบัติตามข้อตกลงที่ ทศท. ทำกับ กสท. อีกฉบับด้วย

๕. วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ กสท. และบริษัท WCS ได้ทำสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ดำเนินการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๓ โดยมีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขกำหนดเวลาการดำเนินการจัดตั้งเครื่องและอุปกรณ์ชุมสาย และวันเปิดให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ของบริษัท WCS จากเดิมที่ต้องดำเนินการภายในวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๐ เป็นภายในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๓

๖. วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๓ กสท. และบริษัท WCS ได้ทำสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ดำเนินการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๓ โดยมีสาระสำคัญเป็นการลดอัตราผลประโยชน์ตอบแทน และเพิ่มผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำ รวมทั้งแก้ไขกำหนดเวลาการดำเนินการจัดตั้งเครื่องและอุปกรณ์ชุมสาย และวันเปิดให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ เป็นต้องดำเนินการภายในวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๔

๗. วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๔ บริษัท WCS ได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็น “บริษัทซีพี ออเร้นจ์ จำกัด”

๘. วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ทศท. กสท. และบริษัทซีพี ออเร้นจ์ จำกัด ได้ทำ “ข้อตกลง เรื่อง การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) ของบริษัทซีพี ออเร้นจ์ จำกัด” เพื่อกำหนดการคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายสำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า เนื่องจาก กสท. ได้อนุญาตให้บริษัท ซีพี ออเร้นจ์ จำกัด ดำเนินการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งได้รับอนุญาตไปแล้ว โดยใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า ซึ่งข้อตกลงตาม ๔. ยังไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายกรณีนี้ไว้

๙. วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ บริษัทซีพี ออเร้นจ์ จำกัด ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “บริษัททีเอ ออเร้นจ์ จำกัด” และต่อมาวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ บริษัททีเอ ออเร้นจ์ จำกัด ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “บริษัททรู มูฟ จำกัด”

๑๐. กสท. ได้แปลงสภาพเป็นบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๖ และโดยผลของพระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลายกเลิกกฎหมายว่าด้วยการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าว พระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๙ เป็นอันยกเลิกตั้งแต่วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นไป

๑๑. ปัจจุบัน ตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800 ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๙ จึงปรากฏว่า บมจ. กสท โทรคมนาคม และ บริษัททรู มูฟ จำกัด เป็นคู่สัญญา และข้อตกลงตาม ๕. และ ๘. นำมาใช้ในการให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ กสท. อนุญาตให้บริษัททรู มูฟ จำกัดดำเนินการให้บริการตามสัญญาด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าว ประกอบกับข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การดำเนินการตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800 ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน รวมทั้งฉบับแก้ไขครั้งที่ ๑/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ และฉบับแก้ไขครั้งที่ ๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๓ เป็นโครงการที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ หรือไม่

เห็นว่า การดำเนินการที่จะอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ นั้น จะต้องเป็นโครงการที่เป็นการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ ซึ่งการลงทุนมีวงเงินหรือทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไปหรือตามวงเงินหรือทรัพย์สินที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา

โดยที่โครงการให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ซึ่งดำเนินการโดย บมจ. TAC เป็นโครงการที่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ แต่ กสท. และ บมจ. TAC ซึ่งเป็นคู่สัญญา ได้ลงนามในสัญญาของโครงการตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ และได้มีการดำเนินการตามสัญญาด้วยแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ใช้บังคับ การดำเนินการขั้นตอนการพิจารณาจึงอยู่ในบังคับของมาตรา ๒๕^๑ ซึ่งคงมีเพียงการดำเนินการตามขั้นตอนการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานตามสัญญาเท่านั้น ทั้งนี้ ตามความเห็นของที่ประชุมใหญ่กรรมการร่าง

“ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ลา

“ลา

“กิจการของรัฐ” หมายความว่า กิจการที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยรวมกัน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ต้องทำตามกฎหมายหรือ กิจการที่จะต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือทรัพย์สินของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือ ราชการส่วนท้องถิ่นหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยรวมกัน

“โครงการ” หมายความว่า การลงทุนในกิจการของรัฐ และการลงทุนนั้น มีวงเงินหรือ ทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไปหรือตามวงเงินหรือทรัพย์สินที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา

“ร่วมลงทุนหรือดำเนินการ” หมายความว่า ร่วมลงทุนกับเอกชนไม่ว่าโดยวิธีใด หรือมอบให้ เอกชนลงทุนแต่ฝ่ายเดียว โดยวิธีการอนุญาต หรือให้สัมปทาน หรือให้สิทธิไม่ว่าในลักษณะใด

“ลา

“ลา

“ มาตรา ๒๕ โครงการใดที่ให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการซึ่งได้กระทำไปแล้วใน ขั้นตอนใดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้แต่การดำเนินการในขั้นตอนต่อไปให้ปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้

กฎหมายในเรื่องเสรีที่ ๒๙๑/๒๕๓๖^๔ ดังนั้น การโอนสิทธิและหน้าที่ของ บมจ. TAC ในการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ บางส่วนให้แก่บริษัท WCS จึงกระทำได้ เพราะอยู่ในขั้นตอนการดำเนินงานตามสัญญาและเป็นเรื่องที่คู่สัญญาได้ตกลงกำหนดไว้ในข้อสัญญาของโครงการมาก่อน

แต่เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในการโอนสิทธิและหน้าที่ให้แก่บริษัท WCS บมจ. TAC ได้ตกลงมอบความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 1710 MHz ถึง 1722.6 MHz และ 1805 MHz ถึง 1817.6 MHz ให้แก่ กสท.^๕ และ กสท. ได้อนุญาตให้บริษัท WCS ใช้ความถี่วิทยุคมนาคมช่วงดังกล่าว โดยได้มีการทำสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท. กับบริษัท WCS ขึ้นใหม่อีกฉบับหนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๔ แยกต่างหากจากสัญญาที่ กสท. ทำกับ บมจ. TAC โดยข้อ ๑)^๖ ของสัญญาที่ทำขึ้นใหม่นี้ กำหนดให้ กสท. เป็นผู้ตกลงให้บริษัท WCS ดำเนินการจัดให้มีและให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ในช่วงความถี่ที่ได้รับโอน พร้อมกับกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของการทำงานในการให้บริการสิทธิและหน้าที่ของคู่สัญญา ตลอดจนผลประโยชน์ตอบแทนที่ให้แก่รัฐ แยกอิสระและแตกต่างจากสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท. กับ บมจ. TAC อีกทั้ง บมจ. TAC ก็ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการใด ๆ ตามสัญญาที่ทำขึ้นใหม่ จึงมีผลเท่ากับว่า กสท. ได้อนุญาตให้สิทธิเอกชนรายใหม่ในการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ และไม่ว่าเป็นส่วนหนึ่งของโครงการดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ที่ กสท. อนุญาตให้แก่ บมจ. TAC แต่อย่างใด

^๔ บันทึก เรื่อง การต่ออายุสัญญาของโครงการที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๔ ใช้บังคับ ซึ่งส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตัวที่ สุด ที่ นร ๐๖๐๑/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๖ (เรื่องเสรีที่ ๒๙๑/๒๕๓๖)

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๖ ข้อ ๑) วัตถุประสงค์ของสัญญา

กสท. ตกลงให้บริษัทดำเนินการจัดให้มีและให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ DIGITAL PCN (PERSONAL COMMUNICATION NETWORK) 1800 เฉพาะในช่วงคลื่นความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 1710 MHz ถึง 1722.6 MHz และ 1805 MHz ถึง 1817.6 MHz ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งบริษัทได้รับโอนสิทธิและหน้าที่จากแพคเกจตามสัญญาโอนสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ระหว่าง กสท. แทค และบริษัท ฉบับลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๔ ตามเอกสารแนบท้ายสัญญาข้อ ๑๖.๒ และบริษัทตกลงดำเนินการจัดให้มีและให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ดังกล่าวตามที่กำหนดในสัญญานี้ ทั้งนี้ ตามที่ได้รับอนุญาตและภายใต้การกำกับดูแลของ กสท.

กฎหมายในเรื่องเสรีที่ ๒๙๑/๒๕๓๖^๔ ดังนั้น การโอนสิทธิและหน้าที่ของ บมจ. TAC ในการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ บางส่วนให้แก่บริษัท WCS จึงกระทำได้ เพราะอยู่ในขั้นตอนการดำเนินงานตามสัญญาและเป็นเรื่องที่คู่สัญญาได้ตกลงกำหนดไว้ในข้อสัญญาของโครงการมาก่อน

แต่เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในการโอนสิทธิและหน้าที่ให้แก่บริษัท WCS บมจ. TAC ได้ตกลงมอบความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 1710 MHz ถึง 1722.6 MHz และ 1805 MHz ถึง 1817.6 MHz ให้แก่ กสท.^๕ และ กสท. ได้อนุญาตให้บริษัท WCS ใช้ความถี่วิทยุคมนาคมช่วงดังกล่าว โดยได้มีการทำสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท. กับบริษัท WCS ขึ้นใหม่อีกฉบับหนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๔ แยกต่างหากจากสัญญาที่ กสท. ทำกับ บมจ. TAC โดยข้อ ๑)^๖ ของสัญญาที่ทำขึ้นใหม่นี้ กำหนดให้ กสท. เป็นผู้ตกลงให้บริษัท WCS ดำเนินการจัดให้มีและให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ในช่วงความถี่ที่ได้รับโอน พร้อมกับกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของการดำเนินการให้บริการสิทธิและหน้าที่ของคู่สัญญา ตลอดจนผลประโยชน์ตอบแทนที่ให้แก่รัฐ แยกอิสระและแตกต่างจากสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท. กับ บมจ. TAC อีกทั้ง บมจ. TAC ก็ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการใด ๆ ตามสัญญาที่ทำขึ้นใหม่ จึงมีผลเท่ากับว่า กสท. ได้อนุญาตให้สิทธิเอกชนรายใหม่ในการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ และไมถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของโครงการดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ที่ กสท. อนุญาตให้แก่ บมจ. TAC แต่อย่างใด

^๔ บันทึก เรื่อง การต่ออายุสัญญาของโครงการที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๔ ใช้บังคับ ซึ่งส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนที่ สุด ที่ นร ๐๖๐๑/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๖ (เรื่องเสรีที่ ๒๙๑/๒๕๓๖)

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๖ ข้อ ๑) วัตถุประสงค์ของสัญญา

กสท. ตกลงให้บริษัทดำเนินการจัดให้มีและให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ DIGITAL PCN (PERSONAL COMMUNICATION NETWORK) 1800 เฉพาะในช่วงคลื่นความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 1710 MHz ถึง 1722.6 MHz และ 1805 MHz ถึง 1817.6 MHz ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งบริษัทได้รับโอนสิทธิและหน้าที่จากแพคเกจตามสัญญาโอนสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ระหว่าง กสท. แทค และบริษัท ลงบับลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๔ ตามเอกสารแนบท้ายสัญญาข้อ ๑๖.๒ และบริษัทตกลงดำเนินการจัดให้มีและให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ดังกล่าวตามที่กำหนดในสัญญานี้ ทั้งนี้ ตามที่ได้รับอนุญาตและภายใต้การกำกับดูแลของ กสท.

^{๑๑} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

ดำเนินการในกิจการของรัฐและการคัดเลือกเอกชนโดยวิธีประมูล ตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๓ การดำเนินโครงการ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่เป็นกรณีที่จะต้องนำบทบัญญัติหมวด ๓ นี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดต่อสภาพแห่งข้อเท็จจริง โดย บมจ. กสท โทรคมนาคมต้อง ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓^{๙๙} เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๒๑^{๑๐๐} โดยอนุโลม ต่อไป

ประเด็นที่สาม ในการดำเนินการตามประเด็นที่สอง คณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ จะพิจารณากำหนดขอบเขตของโครงการและเงื่อนไขสำคัญแห่งสัญญาให้ดำเนินการให้บริการ วิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800 ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๙ และที่แก้ไข เพิ่มเติมได้หรือไม่ ประการใด

เห็นว่า เมื่อวินิจฉัยในประเด็นที่สองแล้วว่า บมจ. กสท โทรคมนาคม ต้อง ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๒๑ แห่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ โดยอนุโลมต่อไป ดังนั้น การดำเนินการตามข้อ หาวีจึงอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ ที่จะพิจารณาตามที่เห็นสมควร ได้

ประเด็นที่สี่ ในระหว่างการดำเนินการให้เป็นไปตามประเด็นที่สองและประเด็น ที่สาม บมจ. กสท โทรคมนาคม กับบริษัททู มูฟ จำกัด จะปฏิบัติตามสัญญาที่ได้กระทำไว้แล้ว รวมทั้งข้อตกลง เรื่อง การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัททู มูฟ จำกัด ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๐ และข้อตกลง เรื่อง การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้ บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ไปพลางก่อนได้หรือไม่ ประการใด

เห็นว่า เมื่อบริษัททู มูฟ จำกัด (ซึ่งเดิมคือ “บริษัท WCS”) ได้รับใบอนุญาต และหน้าที่จาก บมจ. TAC ตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ระหว่าง บมจ. กสท โทรคมนาคม กับ บมจ. TAC แล้ว บริษัททู มูฟ จำกัด ย่อมเป็นผู้มีสิทธิ ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ช่วงความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 1710 MHz ถึง 1722.6 MHz และ 1805 MHz ถึง 1817.6 MHz ได้ตามสิทธิและหน้าที่ที่ได้รับโอน และ

^{๙๙} มาตรา ๑๓ ให้นายงานเจ้าของโครงการแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงเจ้าสังกัดซึ่งเป็นข้าราชการประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานหน่วยงานอื่นของรัฐหรือ พนักงานส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เป็นประธาน ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกระทรวงอื่นอีกสองกระทรวง กระทรวงละหนึ่งคน ผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ และให้มีผู้แทนหน่วยงานเจ้าของโครงการหนึ่งคนเป็นกรรมการและเลขานุการ

^{๑๐๐} มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการนำผลการคัดเลือกพร้อมเหตุผล ประเด็นที่เจรจาต่อรอง เรื่องผลประโยชน์ของรัฐ ร่างสัญญา และเอกสารทั้งหมดเสนอต่อรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัด เพื่อนำเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในเก้าสิบวันนับจากวันที่คณะกรรมการตัดสิน

หากคณะรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยให้ส่งเรื่องคืนคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาทบทวนความเห็น แล้วนำผลการพิจารณาเสนอให้คณะรัฐมนตรีตัดสินชี้ขาด

แม้ว่าสัญญาให้ดำเนินการฯ ระหว่าง บมจ. กสท โทรคมนาคม กับบริษัททรู มูฟ จำกัด ที่ทำขึ้นใหม่ มิได้ดำเนินการหรือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ แต่สัญญาที่ทำขึ้นนั้นยังคงมีผลอยู่ตราบเท่าที่ซึ่งไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลโดยเงื่อนไขเวลาหรือเหตุอื่น ดังนั้น บมจ. กสท โทรคมนาคม และบริษัททรู มูฟ จำกัด จึงยังต้องมีภาระหน้าที่ในการปฏิบัติตามสัญญาที่ได้กระทำไว้แล้ว

เมื่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ เป็นบทกฎหมายที่กำหนดกระบวนการในการดำเนินโครงการที่มีลักษณะเป็นการลงทุนในกิจการของรัฐที่มีวงเงินหรือมูลค่าทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป โดยกฎหมายไม่ประสงค์ให้การอนุญาตหรือการให้สัมปทานหรือให้สิทธิแก่เอกชนและการร่วมทุนระหว่างรัฐกับเอกชน เป็นอำนาจการพิจารณาของบุคคลผู้เดียวหรือหน่วยงานเดียว ดังจะเห็นได้จากเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติดังกล่าว^{๑๑} ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการตามมาตรา ๑๙ ได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ตามที่วินิจฉัยในประเด็นที่สองและประเด็นที่สามแล้ว หากคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายได้พิจารณาถึงเหตุแห่งการเพิกถอนผลกระทบและความเหมาะสม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐและประโยชน์สาธารณะแล้ว และเห็นว่า การดำเนินการไม่ถูกต้องนั้นมีความเสียหายอันสมควรจะต้องเพิกถอนสัญญาที่ทำขึ้น คณะรัฐมนตรีก็จะเพิกถอนสัญญาให้ดำเนินการฯ ที่ทำขึ้นนั้น แต่ถ้านคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีเหตุผลความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของรัฐหรือประโยชน์สาธารณะ คณะรัฐมนตรีก็อาจใช้ดุลพินิจพิจารณาให้มีการดำเนินการตามสัญญาให้ดำเนินการฯ ที่มีอยู่ระหว่าง บมจ. กสท โทรคมนาคม กับบริษัททรู มูฟ จำกัด ได้ตามความเหมาะสม

สำหรับข้อตกลง เรื่อง การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของ บริษัททรู มูฟ จำกัด ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ และข้อตกลง เรื่อง การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ตามกรณีข้อหาข้อหา นั้น มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่า ข้อตกลงดังกล่าวอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์ระหว่าง บมจ. ทีโอที กับ บมจ. กสท

^{๑๑} หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการให้สัมปทานหรือให้สิทธิแก่เอกชน หรือการร่วมทุนระหว่างรัฐกับเอกชนในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะกำหนดให้เป็นอำนาจการพิจารณาของบุคคลผู้เดียวหรือหน่วยงานเดียว และในเรื่องสำคัญจะกำหนดให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรี ทำให้การพิจารณาอาจเป็นไปโดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้สัมปทานตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ส่วนใหญ่กฎหมายไม่ได้กำหนดวิธีปฏิบัติไว้ ดังนั้น เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติและใช้บังคับแก่การให้สัมปทานหรือการร่วมทุนหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ โดยเฉพาะโครงการที่มีการลงทุนหรือมีทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไปสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

โทรคมนาคม มีขึ้น ก็เพื่อให้การใช้บริการโทรศัพท์ระหว่างโครงข่ายของ บมจ. ทีโอที กับ บมจ. กสท โทรคมนาคม สามารถเชื่อมต่อได้ กรณีข้อตกลงฯ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๐ เป็นเพียงการกำหนดหลักเกณฑ์การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (access charge) โดยกำหนดให้ บริษัททู มูฟ จำกัดมีหน้าที่ต้องจ่ายค่าเชื่อมโยงโครงข่ายให้แก่ บมจ. ทีโอที ซึ่งมีได้มีผลกระทบ ต่อขอบเขตการให้บริการที่บริษัททู มูฟ จำกัด มีหน้าที่ปฏิบัติตามโครงการที่ได้รับอนุญาตให้ ดำเนินการจาก บมจ. กสท โทรคมนาคม และมีได้ให้บริษัททู มูฟ จำกัด เข้าไปลงทุนอื่นใดใน โครงข่ายดังกล่าว อีกทั้งการลงนามในข้อตกลงของบริษัททู มูฟ จำกัด เป็นการลงนามเพื่อ รับทราบและยอมรับที่จะปฏิบัติตามการจ่ายค่าเชื่อมโยงตามข้อตกลงที่กำหนด ด้วยเหตุนี้ ข้อตกลง ดังกล่าวจึงเป็นเพียงความตกลงระหว่าง บมจ. ทีโอที กับ บมจ. กสท โทรคมนาคม ซึ่งเป็นเจ้าของ โครงข่ายในการคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่าย มิได้เป็นการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการใน โครงข่ายที่เชื่อมโยงกันแต่อย่างใด กรณีจึงมิใช่โครงการที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติว่าด้วย การให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ

ส่วนข้อตกลงฯ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ แม้บริษัททู มูฟ จำกัด ซึ่งเป็น เอกชนจะเข้าเป็นผู้สัญญาอยู่ด้วยก็ตาม แต่เป็นเพียงความตกลงเพิ่มเติมจากข้อตกลงเดิม เพื่อ กำหนดอัตราค่าเชื่อมโยงโครงข่ายสำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงิน ล่วงหน้าที่ต้องชำระให้แก่ บมจ. ทีโอที โดยมิได้มีลักษณะให้บริษัททู มูฟ จำกัด เข้าร่วมงานหรือ ดำเนินการในกิจการของรัฐ กรณีจึงไม่อยู่ในความหมายของการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือ ดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ

เมื่อการดำเนินการตามข้อตกลงฯ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๐ และ ข้อตกลงฯ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ไม่เป็นโครงการที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติว่า ด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ดังนั้น บมจ. กสท โทรคมนาคมและบริษัททู มูฟ จำกัด จึง ปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวได้ โดยไม่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

ประเด็นที่ห้า หากไม่สามารถดำเนินการตามประเด็นที่สอง ประเด็นที่สาม และ ประเด็นที่สี่ได้ หรือดำเนินการแล้วไม่ประสบผลสำเร็จ จะทำให้สัญญาที่ทำขึ้นระหว่าง บมจ. กสท โทรคมนาคมกับบริษัททู มูฟ จำกัด มีผลทางกฎหมายอย่างไร และ บมจ. กสท โทรคมนาคม ต้องดำเนินการกับผลทางกฎหมายของสัญญาดังกล่าวต่อไปอย่างไร

เห็นว่า เมื่อวินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งถึงประเด็นที่สี่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย ในประเด็นนี้อีก

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๔๐

เอกสารแนบท้าย ๕

เรื่องเสร็จที่ ๒๔๔/๒๕๕๐

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือ
ดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ (กรณีสัญญาอนุญาต
ให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) กับบริษัทดิจิตอล โฟน จำกัด)

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทก
๐๒๐๐.๑/๒๔๔ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้
ว่า บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (บมจ. กสท โทรคมนาคม) ในขณะที่มีสถานะ
เป็นการสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) ได้ทำสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการวิทยุ
คมนาคมระบบเซลลูลาร์กับบริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด ซึ่งปัจจุบันคือกับบริษัทโท
เทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (บมจ. TAC) เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๓
เพื่ออนุญาตให้บริษัท TAC ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ทั่วประเทศ มี
กำหนดเวลา ๑๕ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๓๔ ถึงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๙ โดย กสท.
เป็นผู้จัดหาสถานที่ติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์ระบบทั้งหมด และต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม
สัญญาอนุญาตรวม ๓ ครั้ง

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ บมจ. TAC ได้ขอโอนสิทธิและหน้าที่ในการให้บริการ
บางส่วนตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ลงวันที่ ๑๔
พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินการระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800 ให้
บุคคลที่สามรับไปดำเนินการ ซึ่ง กสท. พิจารณาแล้วเห็นว่า การโอนสิทธิและหน้าที่ดังกล่าวจะทำให้
ให้มีผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น อันเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลที่จะให้มีการ
แข่งขันในด้านให้บริการที่เพิ่มมากขึ้นเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนผู้ใช้บริการ นอกจากนี้ ยังเป็น
ประโยชน์แก่ กสท. โดยทำให้ กสท. ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มขึ้นจากการดำเนินการของ
ผู้ประกอบการรายใหม่อีกด้วย กสท. จึงได้อนุญาตให้ บมจ. TAC โอนสิทธิและหน้าที่บางส่วน
ในระบบ Digital PCN 1800 ให้แก่บริษัทดิจิตอล โฟน จำกัด (บริษัท DPC) ผู้รับโอน เมื่อ
วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ และในวันเดียวกันมีการทำสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุ
โทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800 ระหว่าง กสท. กับบริษัท DPC

ด้วยเหตุที่สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุโทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital
PCN 1800 ระหว่าง บมจ. กสท โทรคมนาคม กับบริษัท DPC ได้กระทำเมื่อวันที่ ๑๙
พฤศจิกายน ๒๕๓๙ ภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือ
ดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีผลใช้บังคับ และได้มีการร้องเรียนเกี่ยวกับความไม่

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๖๐๖ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ซึ่ง
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เป็นธรรมในการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบต่าง ๆ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมายมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามที่ บมจ. กสท โทรคมนาคมเสนอ ในประเด็นดังนี้

๑. สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800 ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ และฉบับแก้ไขครั้งที่ ๑/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๒ ซึ่งได้กระทำภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ มีผลใช้บังคับนั้น เป็นโครงการที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว หรือไม่

๒. หากสัญญาตาม ๑. เป็นโครงการที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ แล้ว บมจ. กสท โทรคมนาคมจะดำเนินการดังต่อไปนี้ เพื่อให้การเป็นไปตามกฎหมายและเพื่อรักษาผลประโยชน์ของ บมจ. กสท โทรคมนาคมและประชาชนผู้ใช้บริการ รวมทั้งเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการแข่งขันเท่าเทียมกัน ได้หรือไม่เพียงใด

๒.๑ บมจ. กสท โทรคมนาคมในฐานะหน่วยงานเจ้าของโครงการเสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการต่อกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเป็นกระทรวงเจ้าสังกัด ตามนัยแห่งมาตรา ๖ และเพื่อกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการต่อกระทรวงการคลังพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของโครงการตามนัยแห่งมาตรา ๘ และมาตรา ๙

๒.๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการของโครงการแล้ว ให้ บมจ. กสท โทรคมนาคมแต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๑๙ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง และเสนอเรื่องให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติตามนัยแห่งมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๑

๒.๓ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตาม ๒.๒ แล้ว ให้ บมจ. กสท โทรคมนาคมดำเนินการจัดทำและลงนามในสัญญากับเอกชนผู้ได้รับการคัดเลือกตามมติของคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓. ในการดำเนินการตาม ๒. คณะกรรมการตาม ๒.๒ จะพิจารณากำหนดขอบเขตของโครงการและเงื่อนไขสำคัญแห่งสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800 ระหว่าง บมจ. กสท โทรคมนาคม กับบริษัท DPC ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้หรือไม่ ประการใด

๔. ในระหว่างดำเนินการให้เป็นไปตาม ๒. และ ๓. บมจ. กสท โทรคมนาคมกับบริษัท DPC จะปฏิบัติตามสัญญาที่ได้กระทำไว้แล้ว รวมทั้งข้อตกลง เรื่อง การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัท DPC ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๐ และข้อตกลง เรื่อง การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้าของบริษัทดิจิทัล โฟน จำกัด ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ไปพลางก่อนได้หรือไม่ ประการใด

๕. หากไม่สามารถดำเนินการตาม ๒. ๓. และ ๔. ได้ หรือดำเนินการแล้วไม่ประสบผลสำเร็จ จะทำให้สัญญาที่ทำขึ้นระหว่าง บมจ. กสท โทรคมนาคมกับบริษัท DPC มีผลทางกฎหมายอย่างไร และ บมจ. กสท โทรคมนาคมต้องดำเนินการกับผลทางกฎหมายของสัญญา

ดังกล่าวต่อไปอย่างไร เพื่อป้องกันมิให้ บมจ. กสท โทรคมนาคมต้องได้รับความเสียหายหรือเสียประโยชน์ และมีให้กระทบต่อประชาชนผู้ใช้บริการ รวมทั้งป้องกันมิให้ผู้ประกอบกิจการซึ่งเป็นคู่สัญญากับ บมจ. กสท โทรคมนาคมต้องได้รับผลกระทบเกินสมควรอันอาจนำไปสู่การฟ้องร้อง บมจ. กสท โทรคมนาคมได้ในอนาคต

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาปัญหาข้อหาหรือของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สำนักงานรัฐมนตรีและสำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทน บมจ. กสท โทรคมนาคม เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงในสาระสำคัญ ดังนี้

๑. บมจ. กสท โทรคมนาคม ในขณะที่ยังมีสถานะเป็น กสท. ได้ตกลงทำสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ กับ บมจ. TAC ในขณะที่ยังจดทะเบียนเป็นบริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ เพื่อบริหารให้บริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด เป็นผู้ดำเนินการจัดให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์และขยายเครือข่ายการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ที่ กสท. ให้บริการอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ เป็นระยะเวลา ๑๕ ปี ซึ่งตามข้อ ๑๕.๑) ของสัญญาดังกล่าว บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด จะโอนสิทธิหน้าที่ตามสัญญาให้แก่บุคคลอื่นไม่ได้นอกจากได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจาก กสท. ก่อน และการโอนสิทธิหน้าที่ บริษัทผู้รับโอนและ กสท. จะต้องจัดทำสัญญาโอนสิทธิและหน้าที่ระหว่างกันอีกครั้ง โดยผู้รับโอนจะต้องดำเนินการต่อไปตามที่กำหนดไว้ในสัญญา

๑ ข้อ ๑๕) เงื่อนไขทั่วไป

๑๕.๑) บริษัทจะโอนสิทธิหน้าที่ตามสัญญานี้ให้แก่บุคคลอื่นใดไม่ได้ นอกจากได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจาก กสท. ก่อน

แต่หากเป็นการโอนสิทธิหน้าที่ให้แก่ธนาคารและหรือบริษัทเงินทุนที่เป็นเจ้าหน้าที่ของบริษัท ในการให้กู้ยืมเงินหรือสินเชื่อเพื่อจัดหาและติดตั้งเครื่องอุปกรณ์ อาคารและสิ่งอื่น ๆ สำหรับการดำเนินการของบริษัทตามสัญญานี้ ให้กระทำได้ แต่ต้องเป็นกรณีที่ธนาคารและหรือบริษัทเงินทุนนั้นได้เรียกร้องให้บริษัทชำระหนี้ที่ค้างอยู่ทั้งหมดตามสัญญากู้ยืมเงินหรือสัญญาสินเชื่อจากบริษัท และบริษัทไม่สามารถชำระหนี้ทั้งหมดได้ภายในเวลาที่กำหนดให้ตามสัญญากู้ยืมเงินหรือสัญญาสินเชื่อนั้น ในกรณีเช่นนี้ให้บริษัทแจ้งเป็นหนังสือให้ กสท. ทราบถึงการโอนสิทธิและหน้าที่ดังกล่าวโดยพลัน

อย่างไรก็ตาม การโอนสิทธิหน้าที่ดังกล่าวในวรรคสอง ไม่ทำให้บริษัทหลุดพ้นความรับผิดชอบตามสัญญานี้ ซึ่งบริษัทตกลงให้ กสท. เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นจากการที่บริษัทปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาก่อนการโอนสิทธิหน้าที่ และการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาของผู้รับโอนภายหลังที่ได้มีการโอนสิทธิหน้าที่แล้ว ให้ถือเสมือนเป็นการกระทำของบริษัทด้วย

การโอนสิทธิหน้าที่ตามสัญญานี้ บริษัทผู้รับโอน และ กสท. จะต้องจัดทำสัญญาโอนสิทธิหน้าที่ระหว่างกันอีกครั้ง โดยผู้รับโอนจะต้องดำเนินการต่อไปตามที่กำหนดในสัญญานี้

๔

๒. วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ บริษัทโทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด ได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด

๓. วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ กสท. บมจ. TAC และบริษัท DPC ได้ทำสัญญาโอนสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ที่ดำเนินการโดย บมจ. TAC โดยทำเป็นสัญญาสามฝ่าย กำหนดให้ บมจ. TAC สวมอบความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 1747.9 MHz ถึง 1760.5 MHz และ 1842.9 MHz ถึง 1855.5 MHz ให้แก่ กสท. และ กสท. ตกลงอนุญาตในการให้บริการต่อไป (ข้อ ๒)^๖ และในวันเดียวกันได้ทำสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN (PERSONAL COMMUNICATION NETWORK) 1800 กับบริษัท DPC เพื่ออนุญาตให้บริษัท DPC เป็นผู้ให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ เฉพาะช่วงความถี่วิทยุคมนาคมที่ได้รับโอนมาจาก บมจ. TAC ตั้งแต่วันที่สัญญานี้มีผลใช้บังคับถึงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๖

๔. วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๐ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) กับ กสท. ได้ทำ “ข้อตกลง เรื่อง การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด” โดยบริษัท DPC ได้ลงนามในท้ายข้อตกลงเพื่อตกลงยอมรับปฏิบัติตามข้อตกลงไว้ด้วย นอกจากนี้ กสท. กับบริษัท DPC ยังได้ทำ “ข้อตกลง เรื่อง การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด” เพื่อให้บริษัท DPC ยอมรับปฏิบัติตามข้อตกลงที่ ทศท. ทำกับ กสท. อีกฉบับด้วย

๕. วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๒ กสท. และบริษัท DPC ได้ทำสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาให้ดำเนินการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๒ โดยมีสาระสำคัญเป็นการลดอัตราผลประโยชน์ตอบแทนและเพิ่มผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำ

๖. กสท. ได้แปลงสภาพเป็นบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๖ และโดยผลของพระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลาขกเลิกกฎหมายว่าด้วยการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าว พระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๙ เป็นอันยกเลิกตั้งแต่วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นไป

^๖ ข้อ ๒ ผู้โอนตกลงจะส่งมอบความถี่วิทยุคมนาคมในช่วงระหว่าง 1747.9 MHz ถึง 1760.5 MHz และ 1842.9 MHz ถึง 1855.5 MHz ซึ่งผู้โอนได้รับอนุญาตให้ใช้จาก กสท. ตามหนังสือ กสท. ที่ กสท. ๖๓๓ (ผ)/๑๔๒๔ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๔ ตามเอกสารแนบท้ายสัญญานี้ ข้อ ๗.๒ ให้แก่ กสท. และ กสท. ตกลงจะอนุญาตให้ผู้รับโอนใช้ความถี่วิทยุคมนาคมในช่วงดังกล่าวในการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN (PERSONAL COMMUNICATION NETWORK) 1800 ดังกล่าวในข้อ ๑ ต่อไป ทั้งนี้ ผู้รับโอนตกลงรับผิดชอบในการวางแผนจัดตั้งและขยายระบบการให้บริการวิทยุโทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN (PERSONAL COMMUNICATION NETWORK) 1800 ดังกล่าว ให้มีผลกระทบต่อความถี่ใช้งานกับหน่วยงานอื่นน้อยที่สุด และในกรณีที่จำเป็นต้องแก้ไขการรบกวนโดยการจัดหาเครื่องอุปกรณ์ทดแทนแก่หน่วยงานใด ผู้รับโอนตกลงจะเป็นผู้รับผิดชอบในค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด

๕

๗. วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗ บริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (บมจ. ทีโอที)) บมจ. กสท โทรคมนาคม และบริษัท DPC ได้ทำ “ข้อตกลง เรื่อง การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) ของบริษัทดิจิตอล โฟน จำกัด” เพื่อกำหนดการคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายสำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า เนื่องจาก กสท. ได้อนุญาตให้บริษัท DPC ดำเนินการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งได้รับอนุญาตไปแล้ว โดยใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า ซึ่งข้อตกลงตาม ๔. ยังไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายกรณีนี้ไว้

๘. ปัจจุบัน ตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800 ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ จึงปรากฏว่า บมจ. กสท โทรคมนาคม และบริษัท DPC เป็นคู่สัญญา และข้อตกลงตาม ๔. และ ๗. นำมาใช้ในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ กสท. อนุญาตให้บริษัท DPC ดำเนินการให้บริการตามสัญญาด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าว ประกอบกับข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การดำเนินการตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800 ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ และฉบับแก้ไขครั้งที่ ๑/๒๕๔๒ เป็นโครงการที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ หรือไม่

เห็นว่า การดำเนินการที่จะอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ นั้น จะต้องเป็นโครงการที่เป็นการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ ซึ่งการลงทุนมีวงเงินหรือทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไปหรือตามวงเงินหรือทรัพย์สินที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา

โดยที่โครงการให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ซึ่งดำเนินการโดย บมจ. TAC เป็นโครงการที่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ แต่ กสท. และ บมจ. TAC ซึ่งเป็นคู่สัญญา ได้ลงนามในสัญญาของโครงการตั้งแต่

“ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“กิจการของรัฐ” หมายความว่า กิจการที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยรวมกัน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ต้องทำตามกฎหมายหรือ กิจการที่จะต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือทรัพย์สินของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือ ราชการส่วนท้องถิ่นหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยรวมกัน

“โครงการ” หมายความว่า การลงทุนในกิจการของรัฐ และการลงทุนนั้นมียวงเงินหรือ ทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไปหรือตามวงเงินหรือทรัพย์สินที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา

“ร่วมงานหรือดำเนินการ” หมายความว่า ร่วมลงทุนกับเอกชนไม่ว่าโดยวิธีใด หรือมอบให้ เอกชนลงทุนแต่ฝ่ายเดียว โดยวิธีการอนุญาต หรือให้สัมปทาน หรือให้สิทธิไม่ว่าในลักษณะใด

ฯลฯ

ฯลฯ

วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ และได้มีการดำเนินการตามสัญญาด้วยแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ใช้บังคับ การดำเนินการขั้นตอนต่อไปของโครงการจึงอยู่ในบังคับของมาตรา ๒๕^๕ ซึ่งคงมีเพียงการดำเนินการตามขั้นตอนการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานตามสัญญาเท่านั้น ทั้งนี้ ตามความเห็นของที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายในเรื่องเสร็จที่ ๒๙๑/๒๕๓๖^๖ ดังนั้น การโอนสิทธิและหน้าที่ของ บมจ. TAC ในการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ บางส่วนให้แก่บริษัท DPC จึงกระทำได้ เพราะอยู่ในขั้นตอนการดำเนินงานตามสัญญาและเป็นเรื่องที่คุณสัญญาได้ตกลงกำหนดไว้ในข้อสัญญาของโครงการมาก่อน

แต่เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในการโอนสิทธิและหน้าที่ให้แก่บริษัท DPC บมจ. TAC ได้ตกลงมอบความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 1747.9 MHz ถึง 1760.5 MHz และ 1842.9 MHz ถึง 1855.5 MHz ให้แก่ กสท.^๗ และ กสท. ได้อนุญาตให้บริษัท DPC ใช้ความถี่วิทยุคมนาคมช่วงดังกล่าว โดยได้มีการทำสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ระหว่าง กสท. กับบริษัท DPC ขึ้นใหม่อีกฉบับหนึ่ง เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ แยกต่างหากจากสัญญาที่ กสท. ทำกับ บมจ. TAC โดยข้อ ๑)^๘ ของสัญญาที่ทำขึ้นใหม่นี้ กำหนดให้ กสท. เป็นผู้ตกลงให้บริษัท DPC ดำเนินการจัดให้มีและให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ในช่วงความถี่ที่ได้รับโอน พร้อมกับกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของงานดำเนินการให้บริการสิทธิและหน้าที่ของคุณสัญญา ตลอดจนผลประโยชน์ตอบแทนที่ให้แก่รัฐ แยกอิสระและแตกต่างจากสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท. กับ บมจ. TAC อีกทั้ง บมจ. TAC ก็มิได้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการใด ๆ ตามสัญญาที่ทำขึ้นใหม่ จึงมีผลเท่ากับว่า กสท. ได้อนุญาตให้สิทธิเอกชนรายใหม่ในการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบ

^๕ มาตรา ๒๕ โครงการใดที่ให้ออกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการซึ่งได้กระทำไปแล้วในขั้นตอนใดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้แต่การดำเนินการในขั้นตอนต่อไปให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

^๖ บันทึก เรื่อง การต่ออายุสัญญาของโครงการที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๔ ใช้บังคับ ซึ่งส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนที่สี่ที่ นร ๐๖๐๑/๖๔๘ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๖ (เรื่องเสร็จที่ ๒๙๑/๒๕๓๖)

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๘ ข้อ ๑) วัตถุประสงค์ของสัญญา

กสท. ตกลงให้บริษัทดำเนินการจัดให้มีและให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ DIGITAL PCN (PERSONAL COMMUNICATION NETWORK) 1800 เฉพาะในช่วงคลื่นความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 1747.9 MHz ถึง 1760.5 MHz และ 1842.9 MHz ถึง 1855.5 MHz ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งบริษัทได้รับโอนสิทธิและหน้าที่จากแพคเกจตามสัญญาโอนสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ระหว่าง กสท. แทค และบริษัท ฉบับลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ ตามเอกสารแนบท้ายสัญญาข้อ ๑๗.๒ และบริษัทตกลงดำเนินการจัดให้มีและให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ดังกล่าวตามที่กำหนดในสัญญานี้ ทั้งนี้ ตามที่ได้รับอนุญาตและภายใต้การกำกับดูแลของ กสท.

เซลลูลาร์ และไม่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของโครงการดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ที่ กสท. อนุญาตให้แก่ บมจ. TAC แต่อย่างใด

เมื่อการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์เป็นกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ ของ กสท. ตาม มาตรา ๗^๔ ประกอบกับ มาตรา ๑๐^๕ แห่งพระราชบัญญัติ การสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๙ ซึ่งใช้บังคับในขณะที่มีการทำสัญญาให้ดำเนินการ ให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800 ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ และ เป็นกิจการที่ต้องใช้คลื่นความถี่อันเป็นทรัพยากรธรรมชาติและเป็นที่พึงประสงค์ของ กสท. ซึ่งได้รับ อนุญาตให้ใช้จากกรมไปรษณีย์โทรเลขตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคมด้วย การที่ กสท. ตกลง อนุญาตให้บริษัท DPC ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ช่วงคลื่นความถี่ที่รับโอน จาก บมจ. TAC เพื่อจัดทำบริการสาธารณะด้านการโทรคมนาคมภายในระยะเวลาและตาม เงื่อนไขที่กำหนด โดยบริษัท DPC ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กสท. และจ่ายค่าตอบแทน ให้แก่ กสท. จึงเป็นการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ^๖ ตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ด้วยวิธีการมอบให้เอกชนลงทุนแต่ฝ่ายเดียว โดยการให้สัมปทาน และหากการลงทุนนี้มีวงเงินหรือมูลค่าทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไปก็ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ประเด็นที่สอง หากการดำเนินการตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุ คมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800 ตามประเด็นที่หนึ่ง เป็นโครงการที่อยู่ภายใต้บังคับ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ แล้ว บมจ. กสท. โทรคมนาคมจะดำเนินการ ตามมาตรา ๖ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๑ แห่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ได้หรือไม่

เห็นว่า หากโครงการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800 ที่ดำเนินการโดยบริษัท DPC มีการลงทุนที่มีวงเงินหรือมูลค่าทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ก็จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ แล้ว แต่โดยเหตุที่ใน การให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการสำหรับโครงการนี้ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ได้มีการกำหนด ขอบเขตของโครงการและเอกชนผู้ดำเนินการให้บริการเป็นการเฉพาะเจาะจง รวมทั้งได้มีการ ให้บริการโครงการไปแล้ว จึงไม่มีกรณีที่จะต้องมีการประกาศเชิญชวนเอกชนเข้าร่วมงานหรือ

^๔ มาตรา ๗ ให้จัดตั้งการสื่อสารขึ้น เรียกว่า “การสื่อสารแห่งประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์ เพื่อดำเนินการและนำมาซึ่งความเจริญของกิจการไปรษณีย์และโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์แห่งรัฐและ ประชาชนและดำเนินธุรกิจอันเกี่ยวกับกิจการไปรษณีย์และโทรคมนาคม และธุรกิจอื่นที่ต่อเนื่องใกล้เคียงกัน หรือซึ่งเป็นประโยชน์แก่กิจการไปรษณีย์และโทรคมนาคม ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจ หน้าที่ของนิติบุคคลอื่นโดยเฉพาะ

^๕ มาตรา ๑๐ ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่ง วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ และอำนาจเหล่านี้ให้รวมถึง

๑) การให้บริการต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการไปรษณีย์และโทรคมนาคม
๒) ให้บริการต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการไปรษณีย์และโทรคมนาคม
๓) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

ดำเนินการในกิจการของรัฐและการคัดเลือกเอกชนโดยวิธีประมูล ตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๓ การดำเนินโครงการ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่เป็นกรณีที่จะต้องนำบทบัญญัติหมวด ๓ นี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เท่าที่ไม่ขัดต่อสภาพแห่งข้อเท็จจริง โดย บมจ. กสท โทรคมนาคมต้อง ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓^๙ เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๒๑^{๑๐} โดยอนุโลม ต่อไป

ประเด็นที่สาม ในการดำเนินการตามประเด็นที่สอง คณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ จะพิจารณากำหนดขอบเขตของโครงการและเงื่อนไขสำคัญแห่งสัญญาให้ดำเนินการให้บริการ วิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ Digital PCN 1800 ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ และที่แก้ไข เพิ่มเติมได้หรือไม่ ประการใด

เห็นว่า เมื่อวินิจฉัยในประเด็นที่สองแล้วว่า บมจ. กสท โทรคมนาคมต้อง ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๒๑ แห่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ โดยอนุโลมต่อไป ดังนั้น การดำเนินการตามข้อ หาวหรือจึงอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ ที่จะพิจารณาตามที่เห็นสมควรได้

ประเด็นที่สี่ ในระหว่างการดำเนินการให้เป็นไปตามประเด็นที่สองและประเด็น ที่สาม บมจ. กสท โทรคมนาคม กับบริษัท DPC จะปฏิบัติตามสัญญาที่ได้กระทำไว้แล้ว รวมทั้ง ข้อตกลง เรื่อง การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัทดิจิตอล โฟน จำกัด ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๐ และข้อตกลง เรื่อง การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตร จ่ายเงินล่วงหน้าของบริษัทดิจิตอล โฟน จำกัด ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ไปพลางก่อนได้ หรือไม่ ประการใด

เห็นว่า เมื่อบริษัท DPC ได้รับโอนสิทธิและหน้าที่จาก บมจ. TAC ตามสัญญา ให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ระหว่าง บมจ. กสท โทรคมนาคมกับ บมจ. TAC แล้ว บริษัท DPC ย่อมเป็นผู้มีสิทธิดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ช่วง ความถี่วิทยุคมนาคมระหว่าง 1747.9 MHz ถึง 1760.5 MHz และ 1842.9 MHz ถึง 1855.5 MHz ได้ตามสิทธิและหน้าที่ที่ได้รับโอน และแม้ว่าสัญญาให้ดำเนินการฯ ระหว่าง บมจ. กสท โทรคมนาคม กับบริษัท DPC ที่ทำขึ้นใหม่ มิได้ดำเนินการหรือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วย

^๙ มาตรา ๑๓ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงเจ้าสังกัดซึ่งเป็นข้าราชการประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานหน่วยงานอื่นของรัฐหรือ พนักงานส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เป็นประธาน ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานประมาณ ผู้แทนกระทรวงอื่นอีกสองกระทรวง กระทรวงละหนึ่งคน ผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ และให้มีผู้แทนหน่วยงานเจ้าของโครงการหนึ่งคนเป็นกรรมการและเลขานุการ

^{๑๐} มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการนำผลการคัดเลือกพร้อมเหตุผล ประเด็นที่เจรจาต่อรอง เรื่องผลประโยชน์ของรัฐ ร่างสัญญา และเอกสารทั้งหมดเสนอต่อรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัด เพื่อนำเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในเก้าสิบวันนับจากวันที่คณะกรรมการตัดสิน

หากคณะรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยให้ส่งเรื่องคืนคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาทบทวนความเห็น แล้วนำผลการพิจารณาเสนอให้คณะรัฐมนตรีตัดสินชี้ขาด

การให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ แต่สัญญาที่ทำขึ้นนั้นยังคงมีผลอยู่ตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลโดยเงื่อนไขหรือเหตุอื่น ดังนั้น บมจ. กสท โทรคมนาคม และบริษัท DPC จึงยังต้องมีการหน้าที่ในการปฏิบัติตามสัญญาที่ได้กระทำไว้แล้ว

เมื่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ เป็นบทกฎหมายที่กำหนดกระบวนการในการดำเนินโครงการที่มีลักษณะเป็นการลงทุนในกิจการของรัฐที่มีวงเงินหรือมูลค่าทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป โดยกฎหมายไม่ประสงค์ให้การอนุญาตหรือการให้สัมปทานหรือให้สิทธิแก่เอกชนและการร่วมทุนระหว่างรัฐกับเอกชน เป็นอำนาจการพิจารณาของบุคคลผู้เดียวหรือหน่วยงานเดียว ดังจะเห็นได้จากเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติดังกล่าว^{๖๖} ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ ได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ตามที่วินิจฉัยในประเด็นที่สองและประเด็นที่สามแล้ว หากคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายได้พิจารณาถึงเหตุแห่งการเพิกถอนผลกระทบและความเหมาะสม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐและประโยชน์สาธารณะแล้ว เห็นว่าการดำเนินการไม่ถูกต้องนั้นมีความเสียหายอันสมควรจะต้องเพิกถอนสัญญาที่ทำขึ้น คณะรัฐมนตรีก็จะเพิกถอนสัญญาให้ดำเนินการฯ ที่ทำขึ้นนั้น แต่ถ้านคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีเหตุผลความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของรัฐหรือประโยชน์สาธารณะ คณะรัฐมนตรีก็อาจใช้ดุลพินิจพิจารณาให้มีการดำเนินการตามสัญญาให้ดำเนินการฯ ที่มีอยู่ระหว่าง บมจ. กสท โทรคมนาคม กับบริษัท DPC ได้ตามความเหมาะสม

สำหรับข้อตกลง เรื่อง การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัท DPC ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๐ และข้อตกลง เรื่อง การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้าของบริษัทดิจิตอล โฟน จำกัด ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ตามกรณีข้อหาข้อนี้ มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่า ข้อตกลงดังกล่าวอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์ระหว่าง บมจ. ทีโอที กับ บมจ. กสท โทรคมนาคม มีขึ้น ก็เพื่อให้การใช้บริการโทรศัพท์ระหว่างโครงข่ายของ บมจ. ทีโอที กับ บมจ. กสท โทรคมนาคม สามารถเชื่อมต่อกันได้ กรณีข้อตกลงฯ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๐ เป็นเพียงการกำหนดหลักเกณฑ์การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (access charge) โดยกำหนดให้บริษัท DPC มีหน้าที่ต้องจ่ายค่าเชื่อมโยงโครงข่ายให้แก่ บมจ. ทีโอที ซึ่งมีได้มีผลกระทบต่อขอบเขต

^{๖๖} หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการให้สัมปทานหรือให้สิทธิแก่เอกชน หรือการร่วมทุนระหว่างรัฐกับเอกชนในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะกำหนดให้เป็นอำนาจการพิจารณาของบุคคลผู้เดียวหรือหน่วยงานเดียว และในเรื่องสำคัญจะกำหนดให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรี ทำให้การพิจารณาอาจเป็นไปโดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้สัมปทานตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ส่วนใหญ่กฎหมายไม่ได้กำหนดวิธีปฏิบัติไว้ ดังนั้น เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติและใช้บังคับแก่การให้สัมปทานหรือการร่วมทุนหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ โดยเฉพาะโครงการที่มีการลงทุนหรือมีทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การให้บริการที่บริษัท DPC มีหน้าที่ปฏิบัติตามโครงการที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการจาก บมจ. กสท โทรคมนาคม และมีได้ให้บริษัท DPC เข้าไปลงทุนอื่นใดในโครงข่ายดังกล่าว อีกทั้งการลงนามในข้อตกลงของบริษัท DPC เป็นการลงนามเพื่อรับทราบและยอมรับที่จะปฏิบัติตามการจ่ายค่าเชื่อมโยงตามข้อตกลงที่กำหนด ด้วยเหตุนี้ ข้อตกลงดังกล่าวจึงเป็นเพียงความตกลงระหว่าง บมจ. ทีโอที กับ บมจ. กสท โทรคมนาคม ซึ่งเป็นเจ้าของโครงข่ายในการคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่าย มิได้เป็นการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในโครงข่ายที่เชื่อมโยงกันแต่อย่างใด กรณีจึงมิใช่โครงการที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ

ส่วนข้อตกลงฯ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๗ แม้บริษัท DPC ซึ่งเป็นเอกชน จะเข้าเป็นคู่สัญญาอยู่ด้วยก็ตาม แต่เป็นเพียงความตกลงเพิ่มเติมจากข้อตกลงเดิม เพื่อกำหนดอัตราค่าเชื่อมโยงโครงข่ายสำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้าที่ต้องชำระให้แก่ บมจ. ทีโอที โดยมิได้มีลักษณะให้บริษัท DPC เข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ กรณีจึงไม่อยู่ในความหมายของการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ

เมื่อการดำเนินการตามข้อตกลงฯ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๐ และข้อตกลงฯ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ไม่เป็นโครงการที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ดังนั้น บมจ. กสท โทรคมนาคมและบริษัท DPC จึงปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าวได้ โดยไม่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

ประเด็นที่ห้า หากไม่สามารถดำเนินการตามประเด็นที่สอง ประเด็นที่สาม และประเด็นที่สี่ได้ หรือดำเนินการแล้วไม่ประสบผลสำเร็จ จะทำให้สัญญาที่ทำขึ้นระหว่างบมจ. กสท โทรคมนาคมกับบริษัท DPC มีผลทางกฎหมายอย่างไร และ บมจ. กสท โทรคมนาคมต้องดำเนินการกับผลทางกฎหมายของสัญญาดังกล่าวต่อไปอย่างไร

เห็นว่า เมื่อนิじฉัยในประเด็นที่หนึ่งถึงที่สี่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้อีก

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขที่การคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๐